

22
INFULATORUM NUMINVM
BASILICA
HONORIS & VIRTUTIS

ILLVSTRISSIMO ac REVERENDISSIMO Dño

D. STANISLAO
DE LUBRANIEC

D A M B S K

DEI & Apostolicæ sedis gratiâ
EPISCOPO PLOCENSI
Ad Ingressum suæ Cathedræ

**A
G R A T V L A N T E**
Collegio Societatis IESV Pultoviensi
ERECTA, atq; DEDICATA.

Anno, Ab Ingressu

In Sacratissimum UTERI VIRGINALIS Templum
MAXIMI PONTIFICIS CHRISTI.
M. DC. LXXX. II.

VILNAE Typis Acad: Societatis IESU.

Labor P. Stanislai Lopciensky Stanis. Theologi Ani anni

In Stemma ILLUVSTRISSIMI.

95341

Tolle manum Mystes Virtus, cui TEMPLA dicant
Te sacra Praesulei Pectoris Ara, vocat:
Insula terna, refert triplices in vertice PINUS
Nidos: his, Ales Victima, crevit Honor.

Carolus Stanislai Zohewitz ^{Sc. 1610} Sudini Theologis
in Academia Vilnensi Solis. H. V.

BASILICA VIRTUTIS INFVLATÆ.

ONSECRAST! pridem recte factis Insulatam Virtutis Basilicam; priusquam eādē Tibi, qui VIVUM INFULATUM, quia Præsule dignarum Virtutum TEMPLVM es, calamus noster surrigeret. **ILLVSTRISSIME ac REVERENDISSIME DOMINE.** Nihilominis hodie, ad Solennem Honoris Tui celebritatem, in tanto gloriæ concursu, in tanta faventium cœlorum luce, in tanto gestientis populi concentu, in tanto incolumentis præconio, in cœtu meritorum, in gratulationum corona, in communi motu, publicoq; confluxu votorum, affectuum, cordiumque omnium, convenerunt Virtutes Illustrissimæ: hanc suffultam calamis, sepiè picturam, gravem sub penna, prælustrem sub atramento, in charta æquè ac mentibus, perennaturam, sub titulo Insulatæ virtutis, Basilicam lustraturæ. Stetit in hac DAMBSCIANI splendoris orchestra, Princeps reliquarum magistra, nominis incogniti, quod se rariis quisq; suæ Fabricæ velit esse Præfectam, Lydium manu lapidem præferens: Tua hæc est PIETAS aurei morum fundamenti exploratrix. Stetit exquisitor Archytas super cubum: AMOR hic est PVBLICVS, ad recti honestiq; normam tessellatum opus conformaturus. Stetit divinior Archimedes cum circino: ZELVS hic est Tuus, cum VIGILANTIA, per omnem gloriæ latitudinem instanter progressurus. Stetit mirabilior Ctesyphon inter Ephesia delubra: SAPIENTIA hæc est, per PRUDENTIAM & FACUNDIAM, Celeberrimi Nominiis Tui magnificentiam conjectura. Stetit novus Euclides ad lineam: Tuorum hic MORVM SPLENDOR est, ad omnem Patriæ, Europæ, coeli, orbisq; totius tractum, Tuæ Laudis longitudinem examinaturus. Stetisse præterea vides Cœlitem matronam tali cultu spectabilem; qualem Ioanni Eleemosynario spectandum olim exhibuerat: Tuam inde MVNIFICENTIAM collige, quam per indigos spargis: lustrabit hæc pretiosissimum interni splendoris apparatum, Tuorum Beneficiorum indicem & judicem. Cernis & istud quâ sacrificijs in oblationem Tui Honoris, quâ libaminibus in vertutatem Tuæ Gratiae, quâ holocaustis in odorem Tuæ Famæ accinctum pulcherrimarum virtutum agmen: Tui CORPORIS ANIMI COMPOSITIONEM existima: comparabit hæc exteriorem structuræ totius pulchritudinem, ad formam Illustrissimæ Indolis Tuæ. Spectas & hæc in pubicum reptantia plebis de Tuo Honore gaudentis corda: quid hæc aliud, nisi vita tintinnabula esse reputabis? quibus ad linguæ pulsuum Tua claritudo incessanter personat. Spectas pullata minimæ Societatis IESV pectora in hanc prodire panegyricum: quid porro? sibi ipsi condolere existima; quod Te vel pro dignitate, graviter.

vel pro gratijs amplissimè, vel pro eo, ac mereris satis nunquam laudare possit. quis enim eum dignè laudet? cuius excelsæ virtutes, ibi primum laudis gradum concendiſſe videntur; vbi oratorum vota, per laudabilium facinorum decursus laſſata, pœnè conq[ui]escunt. Spe[ct]as deniq[ue]; maximum totius Poloniæ cor, pubblico in Comitijs Varsaviensibus designatæ Plocensis Cathedræ libramento, ad Arbor[em] Tuam Gentilitiam suspensum: quid tandem? Magna hæc est Campana, magnis meritorum impensis comparata, atq[ue]; Tuæ Magnificentiae omnino congrua: cni vel ipſæ clavæ, & ſceptra, Dicūm, Regumq[ue]; favoribus agitata, in tinnulas linguis cessere. quām gratus hinc, clatusq[ue]; Tuorum meritorum tonitus latissimam Campeſtris Poloniæ vastitatem prætergressus, ad ipsos ſepticollis Rōmæ elivos repercutiſſus, in auribus Summi Ecclesiæ Capitis gratissimè tintinniſſit! vocalemq[ue]; Tuæ Dignitatis Famam iterato Echūs obſequio intra concavum Plocensis Inſulæ collegit, coelo audiendam & terris. Arrexit Pallas oneomiaſtarum calamis compunctas aures illas; quas ſi quoties paginarū folijs occcludit; toties clarissima futura æquè, ac præſentia audit. audiſſit ſonoram Nominis Tui Claritatem, protinusq[ue]; ei Sacram inscripsit Bāſilicam. Audiſſit ſæculum Majorum Tuorum vitâ & honorib[us] clarissimum, demiratumq[ue]; Tuam Amplitudinem; Beatis Manibus DAMBSCIANAS Virtutes enarravit. Audiſſit Inſulati Numen Virtus & Honor: nam etiā Inſulæ aures quædā ſunt, Ecclesiæ Orthodoxæ, ſemper patentes: his illa Capitum encomia tum maximè audit; cum eas emeritis capitibus imposuerit: intellexit VIRTUOSISSIMI pariter ac HONORIFICENTISSIMI PRÆSVLIS Solemnitatem imminere; ad eamq[ue]; omne virtutum, honorumq[ue]; famulitum ſubmifit perlibenter. Pulfent etiam hodie DAMBSCIANÆ Magnitudinis impulſu cor Polonum merita: convocabit illud emeritæ dignitatis præcones, Laticlavios, ac Equeſtres ſtatus; convocabit omnes ætates, memoriâ tanti Præſulis dignissimas; omnium oculos DAMBSCIANUM ſplendorē, per Inſulas veluti per tubos opticos, contemplaturos convocabit. Et verò jam eos vel ipſe calamus pupnig[it], & ſtimulavit: Intersunt celeberrimæ Virtutum Lustrationi. Legunt omnium oculi inſcriptum Numinibus Inſulatis titulum: neq[ue]; enim amplius Virtus & Honor nudum caput habere poterit; quod ut pote ad Inſulas natum, ne forte inter varios rerum afflatus frigeat, dignissimis Dignior DAMBSCIANA Dignitas, congenito ſplendore investit. Discunt omnes ætates, Bāſilicā hanc Præſuleā fieri, ſatis esse ad Gloriæ Magnitudinem; DAMBSCIANAM fuſſe, ſatis ad virtutum omnium Sacramentū. Intelligit omnis ſtatus, firmiter in pagina quoq[ue]; ſtare; quidquid ſublimius excurrit, quām ut panegyri attingi poſſit. Bono omnię, Iuſtrate Virtutes Architec[t]æ, è ſtructura nigroris literarij, num bene coniçere poteritis in publica Ecclesiæ & Patriæ luce DAMBSCIANORVM Meritorum ſumptu comparatam, Bāſilicam? Non corruet ſpes ab alto, quam tum adhuc crexistiſſis; cum in vivo Domicilio Præſulei Pectoris, DBO, Ecclesiæ & Patriæ, ſacra diſponeretis molimina. Mantum hīc veſtram, ac imprimis Virtutis ingenium contestari placet: vobis primařio hæc cedat provincia; quod veſtrarum hoc Opus artium, Ædem hanc Ædilis Gloriæ, pietate fundatam, amore publico diſtinctam, zelo ampliatam, ſurrectam ſapientiā, ditatam Munificentiā, morum ſplendore colluſtratam, milleniūq[ue]; alijs virtutum titulis, Ecclesiæ, Reip[ublic]e Paci, Consilijs, Gloriæ tandem Immortali dedicatam, & pridē illustraveritis & luſtretis hodie. neq[ue]; verò aliam recognoscetis, ab ea, quam ipſe conſtruxistiſſis, eò ſublimius; quò profundius bonorum menti impressum illū de Optimo Præſule audijſtis ſenſum; quo totus in evhendis Ecclesiæ, & Patriæ neceſſi

326

necessitatibus audit. Si piè vivere fundamentum Ecclesiae est; inserte, quām firmē
stetit ex nominis etymo hic *ATLAS NISVS*: cui gravissimo necessitatum
pondere, Ecclesiasticum & Polonum cœlum incubuit. exceptit pronus tam ingen-
tem molem: & vt publicum, privatumq; Religionis concursum colligaret; seipsum
dedit *LAPIDEM ANGVLAREM*. Non jam miror Religiosissimi hujus An-
tistitis c apud roties in Tribunalibus, Senatu, cæterisq; aleæ plenis negotijs *PRO
DEO & VERITATE* desudâsse: quandoquidem is, tam grande pondis baiulo
deportabat capite, *FACTVS IN CAPVT ANGVLII*. Ibat ille ad purpurata Tri-
bunalis & Senatus Goncilia; & simul in se grande DEI Coelitumq; Concilium defe-
rebat, cui sustentando ab Incunabulis, se totum veluti primum Lapidis jactum, e-
tiam *MATERNIS VOTIS* devoverat. Ingrediebatur Electoralem campum; & si-
mul electus ex milibus, vt pote Divini publiciq; Amoris zelo potens, plurimorum
suffragia, extra limites vagabunda, anteaambulone Prudentiâ, in Patriam reducen-
do, illâq; Facundiæ & Gratiæ vi, quâ plurimam valet; quantumvis cum Xenocrate
Gratijs non Litâset, etiam pertrahendo; ipso exemplo comprobavit, Campos, quoq;
Polonus Regum Potentissimorum esse feraces: quibus pridem sanguine rigatis, ma-
nu ferroq; cultis, ad laurum, palmarumq; fomentum; jam tandem ad sceptrorum
quoq; Regalisq; Pomi incrementū, novo sudoris imbre irrigandis, ingenio capiteq; exclo-
lendis, omnes ille consiliorum labores, omnes sapientiæ impensa, omnem Prudentiæ
Industriam, omnia virtutis Palladisq; instrumenta, cor, linguam, calatum, per omnes
ætatis facinorumq; tractus non magis constanti; quām magno spiritu impenderat.
Subintrabat ille Palladis lycea, vel in primis annorum vijs: adibat externi solis peri-
pheriam, in ipso virtutum, sapientiæ, gloriæq; motu: in hoc etiam magno Ecclesiæ
& Reip; Polonæ conspectu, adibat (zelo Religionis postes recludente) Divinæ
Themidis Curiam; à quâ pleriq; Lechici Amphyc̄tiones, seu respectu, seu audace
timoris, duroq; Sanguinis impetu removentur: adibat intimum Devotionis penetra-
le; è cujus pessulo negotiorū mole Pompilijs pleriq; & Traiani excutiuntur: adi-
bat arcanum Manificentæ Beneficiorumq; ærarium; in cuius ingressu rarus Titus
diem non perdit, rarissimus Skarbecus aurum auro superaddit: adibat Commissio-
num, Functionumq; variarum adyta; è quibus sæpe dementati Vlysses, vel Attilij ex-
cidere; postquam ipsi prius rerum omnium administros, Zelum & Candorem, è
tam sublimi fastigio præcipitâsent: adibat augustam facundiæ aulam, in qua multi
Demosthenes & Tullij, jam in propria causa, ja pro innocētia tot Lechiæ Milonū, inter
Clodianas turbas, ad angusta deturbantur: adibat ipsum Prudentiæ, Sapientiæq; cacumē:
ad quod Psyllorum, Coræborumq; nemo eluctatur, licet cum obstante adversarum
procella, vel prosperarum rerum inani aura, continuò luctari videantur: totum
denique Amoris publici, Honorisque Sacrarium, jam pœnè ipsijs Decijs, Coclitibus,
Fabijjsque inaccessum, teste clarissimo, in tot Comitijs, velut in pupilla Libertatis
Polonæ, probatæ veritatis oculo, ingrediebatur: & simul inter primas ætatis vias,
cordis, affectuumque Terminum DBVM, concertantium Iuventæ spirituum Brabium
MARIAM IMMACULATE CONCEPTAM, regij callis Exemplar Indi-
arum Apostolum *XAVERIVM*, cæterosque Cælites; per ipsos ad exterum solem
motus, patriam morum omnium commendationem; per omnes Negotiorum, Tri-
bunalium, Senatus, Ecclesiæ, mentium denique humanarum introitus, *OPTIMI
DIGNISSIMI* nomen, infractam animi fortitudinem, irrequietum Religionis
studium, liberalem vivorum æquè ac materialium Templorum cultum, dexterita-
tem in rebus gerendis, ipso vultu perorantem magnanimitatē, omne virtutum omni-

um pondus, omne, omni statui patens, rariissimo cuique subeundum, Patritio, Iudice, Consiliario, Senatore, Polono, Præfule, & ut compendio loquar, **DAMBSCIO** dignissimæ vitæ, facinorumq; omnium Sanctuarium. ad ipsam Gloriæ invidiam, ad ipsam virtutum admirationem, instanter circumferebat. quam accommoda hæc Templo Virtutum erigendo, fuerat, estque matèries & substructio! Fateor jam ingenuè non me mirari quod admirationem omnem postulat. Primum quidem est: eam Præfulis Emeritissimi ætatem, toties inter Tribunalia, in Area, Araque Iustitiae; toties inter gravissima negotia, ad Altare Publici Amoris, inter maximum quemq; Officiorum cætum, in intimo Honorum Sacrario, Infulatos cultus insuper induitam constitisse; quæ plurimos, si non omnes, solâ pœnè prætextâ contentos ad alteram vñq; pueritiam, à longè jubet expectare, non aliter Infulatum conclave ingressuros; nisi per propinquum, Mausolei vestibulum. nempe istis multâ noctium dierumq; strue, ceu albis nigrisque distinctam lateribus, pro eborè, inter canos residentem, pro laquearibus, rugarum intervallis lacunatam, pro auri pallore, pallente sene&tâ incrystatam, non nisi cum Ephesij super lanam proprij capitjs, superque carbones quos annorum busta exuſcere; parui orbis miraculum sui Pontificatus Fabricam, mox inter mortuales rogos arsuram deponitus Architecto Honor diu ædificat: quia solus. At Præfulis nostri Infulatam **BASILICAM**, tot, ac sancti Magistri Honores, tot ac tanti Artifices pro bono communitati labores, tot ac tantis Vitæ ipensis, omniū affectibus in operis partē cōcurrētib; Annorū vicē, nō supplētibus modo, sed plūs quam dici, aut scribi potest superantibus virtutibus, in sublimi meritorum fastigio, super petram, ætate fatis inaccessa munitam, & in hoc ipso annorum situ, firmo constantiq; animo duratam, citius quidem quam cæteri sperare incipient, erexit; verūm diutissimè; nobis, Patriæ, Ecclesiæ, Æternitati, DBOq; stabilem permanuram. Atq; hanc primam admirationem tantarum Virtutum machina penitus subruit, vel ideò; quod nunquam ruitura credatur. Altera erat mirandi necessitas, quam insolita de tanto Præfule Populi gaudia imposucre. Non h̄c alienam affero fidem, quæ plerumq; etiam allata, penes suos remanet Authores, consciū, testimoniū me ipsum habeo. Decurrerat comes Famæ Rumor, è Comitijs erumpens, per Plocenses Areas **MADALINIANIS VOMERIBVS** ad incrementū gloriæ excultas; Ferrum hoc. quod ego pro memori Beneficiorum animo, satis dignè nominare non possum. Vomeres hos, laudum, Nominisq; Colonij ducendis plurimum valentes in Vladislavienses & Pomeraniæ campos, esse transferendos enunciavit: stetere attoniti vivi cordium Agri **MADALINIANIS** gratijs exarati: & prope esset, vt salfis, quos dolorum nubes excutiunt, imbribus proluti, sterilesearent; nī **DAMBSCIANÆ** Virtutis Anteambulo Fama accurisset: & ab Arbore Gentilitia in omnes quāquā patentes pectorum Agros derivandi succi, spem, eo effectu diffudisset; vt & Honori **MADALINIANO**, consentanea gratiulatio succresceret, & **DAMBSCIANO** Nomiini, plūs, quam admirabile gaudium maturaretur. Audivi ego Plociam, extra Vistulæ littora, affectibus, quasi aquis Civitatem DEI, eiusq; Basilicam lætitiantibus, exuberare: audivi Lomzam, totamq; Dioecesim se ipsa altius in votis exsultare. vidi ego Pultoviam, arridentis populi murmure, Narviæ susurros imitari: vidi Noscoviam minimæ Societatis nostræ sagittam, verace gaudio excussam, sancte **DAMBSCIANI** Pontificatus nunciam Abaride feliciorem, & Mazoviæ Aquilas, & Litvaniæ Equites indefesso cursu prosequi. Credi, non dici, vix potest, quantus tunc

tunc omnem Pultoviæ Clerum, in vultus & faciem diffusus occupaverat letitiae fervor: quis sensus civium, quis plausus vulgi, per ora & votorum oracula, non serpebat, at libero passu gradiebatur: qualis quantaq; Noſcoviaæ Palladis hilaritas, quale prænobilis Iuventæ Pultoviensis tripudium, qualis minimæ Societatis nostræ exultatio, quales omnium affectus, scholas, Collegium, Pultoviam tota afficiebant. videre hi oculi, audire hæ aures, mens & hodie videt, pect⁹ audit, nō secus ac vivi illius Habitacoli; in quo lœtantium omnium facta est habitatio, DAMBSCIANÆ Virtutis præcones omniū Lœtantū voces, illi magnū natalib⁹, illi magnū consilio, illi Senatorē dignissimū; hi maximum veritatis Defensorem, hi Præfulem Religiosissimum, hi Patriæ, Ecclesiæ, DBOq; Amicissimum, vno ore, vno sensu, Optimum loquebantur, & loquuntur. Sic itur in altum, sic incedit quæm probitas manuducit. Quis hic per tanta gaudiorum portenta distractum semet caperet, nisi totus intra Virtutum DAMBSCIANARVM Amplitudinē collectus caperetur? & illud est quod & tertium penitus animo exemit scrupulum, quem hebes hæc penna mea, mihi met ipsi infixerat, non sine miro mentis vulnere: quo illa sauciata, stupuissest calamum hunc cœteroqui ad alia segnem, nihilominus in stadio DAMBSCIANÆ Panegyris alacriter procurisse; nisi maximo Basilicæ hujus splendore circumfusa, mirabile nihil amplius cernere potuisset. An non enim hic ipse calamus tametsi & nullis tanti Præfulis laudibus par, & omni laudatione indignissimus, tamen, non quidem laudis, quæ imensa est, sed dictio[n]is, quæ primum saltem facinorum vestigium metiretur, facilimè terminum attigisset, si non talem, qualem nactus est, nactus fuisset ductorem. Videlicet facile volat penna, quodsi veræ laudis spiritu agitur: laus extorta, & se; & sui encomiasten exanimat pennam: in atra pagina quomodo quid notet sepia? pupillam veritatis pungens, quomodo eam non lædat calamus? in piano virtutum ambulandum est, nec præceps actus, in oculos omnium, incidat, eosq; vulneret. illud vero ego planum existimaverim, quod ad plenitudinem DAMBSCIA-NÆ Virtutis accedit. Verum quod sui oblitus tandem proruit calamus. Lustrationem DAMBSCIANI LARARII à Virtutibus suscep[t]am, demiratus erat; & ille in planitiem ipsarum virtutum se se infert. Hic siste calame: nunquid tu vno, eoq; tenui pede laudum intervalla percurrere poteris, quæ in multam, eamq; validissimam æternitatem porrigitur? Brunt, erunt graviores Plinij, qui Sacra[re]m hunc Traianum styli Majestate præsequentur, erunt Divinores Horatij & Virgilij, huius Mæcænatis cultores studiosissimi, qui omnem Poëticos concentum Basilicæ DAMBSCIA-NÆ consecrabunt. Surgent facundiores Tullij, qui è sacris huius Templi exedris, veriores huius Iulij panegyres declamabunt. At mihi vobiscum res est, Virtutes architectæ: quæ vobisinet ipsis constans Sanctuarium hoc lustraturæ, constititis, non hic fundamenta pietatis, non apicem insulatum Honoris, nec Insulatarum Virtutum molem, amplitudinem, dorem, pulchritudinem, aliaq; Ædis huius attributa exanimabitis; donec prius Basilicam Vestram ingressæ, hinc inde è parietibus pendulas Imagines contemplatæ, in sacrarium inluper tribus Insulis ornati Honoris introieritis. Ibi omnium Imaginum Imaginem, & in hac ipsa, vos ipsas, vestramq; Basilicam (quoniam quanta est, & quam magnifica; nec sibi ipsi constare potest) ex arte mattheeos, videlicet per umbras ab Aritis Imaginibus porrectas, & non nisi in Præfulem Illustrissimum, ceu in pellucidum Insulatum Numinum, Basilicæq; eorum, ac omnium Imaginum speculum incidentes, colligetis, & lustrabitis. Nunc vero, in tanta

cun.

cunctorum expectatione, omnium votis, & potissimum nomine affligerere volentis Fabricæ, ipsiusq; Noscoviani Pultoviensis Collegij, nec non totius minimæ Societatis IESU affectu, promite oracula, auguria, spes, præconia coram vniuersa Lustratorū concione divulgare: & ne quam captandæ benevolentiae occasionem prætermittatis, ad illustrissimum Præsulem, hanc vel similem præmitte præfationem: Maecle animo inter optimos Optime, inter dignissimos Dignissime Illme ac Reverendissime ANTI-
S T E S. Non metuet oblidionis ruinam, prævalidum, hoc structuræ meritorum Tuorum pondus; si levis pennæ non levibus fulcris incubit: nequaquam avolabit inquilina Basilicæ huius Memoria; quandoquidem pennas in columnas dedit, non metuet injuriosos adversantium cataclysmos nubium, Tuum istud peregnantis gloriæ Domicilium; si triplicis Infulæ tegumento communitur, profluvia utiq; hæc per convexum biverticis Mitræ devoluta inintimam trium Insularum capacitatem confluent: quam ubi impleverint, tres profundissimos efficient puteos, ijsq; Invidiam, Fatum, Casusq; omnes demergent, non metuet conjuratam ventorum ferociam, stabile istud Tui Nominis monumentum; si paginæ in folio quod vento rapitur, tantæ firmitudinis feracem posuit stationem; quantâ donantur codices ponderosis Gravissimorum Virorum facinoribus onerati, gravior quippe est papyracea, quam aurea tegula: quodsi hæc variabilibus respectusq; flabris mere suspendatur, illa maximis virtutibus, firmissimè cohæreat. Stabit Lararium hoc Tuæ vitæ, quæ Te non Plocensi modò at omni Pontificatu dignissimum proficitur. Fatiscit iam sub ponderosa vetustate Tarpeia moles, illudq; de quo Poëta: unum præ cunctis fama loquatur, opus; stabit quantumvis currenti calamo propositum istud Bonorum omnium Receptaculum: in eoq; plenariam inopes indulgentiam consequentur; in eo sacra Consiliorum Mysteria Publicus Amor Poloniæ communicabit: ad illud peregrinæ etiam laudes DAMBSCIANO Nomini devotissimæ convenient: in eo beneficiorum fontem omnes grati, boni omnes Asylum in eo reperient. Iacent Pergama, vetus Theba centum jacet obruta portis, Macedonis Tabernaculum pridem corruit: stabit æternum Templū hoc STANISLAI magno Nomini inscriptum: in eoq; Populis ad solatiū, Pultoviensi Societatis IESU Collegio Fabricæq; ad incrementum, Toti minimaæ Societati IESU ad propugnaculum, Reip: & Ecclesiæ ad omnes bonum, nobis ipsis ad augmentum, Tibi ad Incolumitatem, Gloriæ DAMBSCIANÆ ad Immortalitatem accommodatissima, Honorum, Laudum, Affectuumq; omnium Sacrificia, ipsis Honoribus, Laudibus, & Affectibus jugiter litabuntur.

Ita vovet ac precatur

Intra Virtutis Basilicā, ad Aram Honoris Dambsciani cōsistēs,
Tuæq; Illme ac Rdma Dominationi Devotissimum

Collegium PULTOVIENSE Minimaæ Societatis IESU.

ADI

ADITUS BASILICÆ

VIRTUTIS

VETUSTISSIMIS IMAGINIBUS
ADORNATÆ.

BXeste noui Apelles, & vetusti Apollines:

Pictoribus hic & Poëtis nihil amplius licet;
præter non fingere, nec pingere.

Pingatur solo calamo, quod confictum est;

Veritatis candor atrore calami non illustratur,
nisi tum; cum SEIPSO illustris est.

Vetuſtae hæc Imagines;

Quas Virtus perfecit,

Gloria expressit,

Honor proposuit,

Viva Veritatis anathemata sunt:

Et cum Antiquissimi Generis Imagines habeantur;

Nec Antiquum, nec novum Imaginū genus habent.

Antiquum est Apollini, Veritatē adumbrare, non illuminare.

Nil Vetustis Imaginibus æquè displicet;

Atque hæc vetus.

ILLUSTRISSIMÆ enim sunt,

Novi sunt Apelles,

qui incerta pro certis, obscura pro claris pingunt:

Ille Veritatē, Imaginū harum artificē æquè inveterat;

Atque hæc assentatoriæ artis novitas.

Illæ sole picturæ virtuti placent;

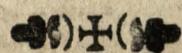
Quæ non sunt ad placitum Encomiaste,

Sed ad ductum veritatis expressa.

Ingredere spectator hanc Virtutis Basilicam,

& specta.

non duci rectas lineas, nisi ad normam VERÆ LAUDIS.

PRIMA BASILICÆ PARS

ILLVSTRISSIMAS DAMBSCIORVM IMAGINES REFERENS.

VOTIVÆ ANTIQVITATIS IMAGINES.

DAbulæ hæ Pineæ, DAMBSCIANA ab Arborc excisæ,
Non Cybele, sed Honori sacræ sunt.
Admovit ijs Vetusissima Familia Antiquitas scalpellum,
& NOVA insculpsit MIRACULA.

Sta spectator;

Vt ab antiquo MIRACVLOSAS esse IMAGINES tibi confest:
vel Avitæ Arbori innitere;

Nè præ stupore corrucas.

Ipsum Volubile Numen, quod nusquam stare potuit;
Hic constanter stare debuit.

Rotam namque fregit,

cùm in DAMBSCIANAM Arborem impegitset:
Et Cæcum alias,

Ad novitatem prodigijs respexit.

En novum at fortunatum miraculum:
Ceci vident!

Aperit oculos pæna, quos clauscrat culpa.

Luit ergo Fortuna Inconstantiam, ad Pinum stando,
Quod plures ctiam Cedros transilierit.

Magnæ Cedri Magnates sunt,

qui inter minorem Arborum inversarum turbam caput effrût.

Prædicta Miraculorum sculptrix Phidiâ fidelior,

Vni stipiti insistente cum triplici vertice PINVM effinxit.

Aliud novum, at non fictum miraculum,

Pes unus; & tamen tria capita!

Quippe Domus vna, & tria Agnomina,

GODZIEMBARVM, LVBRANSIORVM, DAMBSCIORVM.

Vno videlicet tractu per Gloriæ lineas ambulant,

Hæc magna Nomina & Numina.

Istud similiter novum, & magnum Miraculum,

Imagines; & tamen vivunt, siambulant!

Magne Heroum Anima emortuis non adherent simulacris.

Stemma
DAMBSCI-
ORVM, est
Pinus cum
tribus sū-
mitatibus

Lubran-
sciorū &
Dambsoi-
rum, vna
eademque
domus est,
Diversa
vero A.

Nec

Nec satis est. plura sufficit Honor.

ANTIQUISSIMÆ FAMILIÆ meritum coronaturus,

In triplici PINVS Corona, tres nidos sculpsit,

Virtutis, Sapientiae & Gloriae:

Vt augustum miraculi partum dum incideret; imperaret:

Ex utroque Cæsar.

En novum, at Compendiosum miraculum,

Nidi sculpuntur; & tamen partus exprimitur!

Non novum est Divinioribus mentibus plus significare, quā signare.

Signaverat GODZIEMBA, Moravifrontem, evulsâ Pinu;

Hinc Orbi-
genē stem-
matis Go-
dziemba,
deducit
Okolski.
tom: 1.

Ut cedro dignam suam fortitudinem significaret.

Scripsit suæ Nobilitatis Animam in hostili corpore.

Ut hac scripturâ simul & deleret hostem;

Simulque Gloriam legeret amicam:

Et ab eadem suis ex antiquo Amicus legeretur.

Nequè enim Gloria sic feriari novit.

Quin inter suas ferias Celebritatē Vetus Stemmatis elaboret.

Stetit & hic pridem, Godziembarum Pinui affixa:

Nè impetu Currentium temporum abriperetur;

DAMBSCIANARUM Imaginum Lineamenta,

Ex Antiquissimis seculorum Circulis deducendo:

Rata, non solam sanguinis; sed etiam stemmatis esse viam,

Complurium GODZIEMBÆ Familiarum ductu,

In centrum DAMBSCIANÆ Antiquitatis pervenire.

Incudit huic Arbori ducales PANIEWSCIORVM clavas:

Timeat capiti, Livor vetustati DAMBSCIANÆ oblatrans. Felix Pa-
niowski
primo in
Ungaria

Annotavit candidos WĘGLINSCIORVM Honores:

Cæcutiet, ad hunc fulgorem, Heroum denigrator Momus.

Impressit ijsdem Ceris expressa,

GODEBSCIANI Nominis Symbola,

In Lucem Patriæ, & Religionis adumbrata.

Sublimitatem WYSOCCIORVM, SŁAWOSZEWSCIORVM Laudem,

MALISZEWSCIORVM Magnitudinem, dulcem memoriam

Regnū
Dux.

GORZKOWSCIORVM,

Capitalem GŁOWINSCIANÆ Dignitatis censum,

ceu tributum Immortalitatis,

Nominalia RADECCIORVM Consilia, Vetustati Stemmatis provisura;

Omnia hæc, PINRIS CORONIS circumscriptis:

Gloriosum est per circos ejusmodi,

Isthmitaci
victores:
pineâ Co.
rona vir.
Gebätur.
Nomina
te Fami-
lie et si
sanguine
Dambscios
nō attin-
gant; ve-
tustatem
tamen E-
orum de-
clarant:
ut pote i-
dem stem-
ma habe-
tes.
Dædsli o-
pera arti-
ficiosa, mo-
veri, in-
gredi &c
videban-
tur.

Ad Coronatam Pinu Antiquitatem decurrere.
Consignavit pariter insignes ejusdem stemmatis Heroas;
WILAMIOS, CZYZIOS, KOBYLECCIOS, WOIUCZYNSCIOS,
KVCHARSCIOS, SOSNOWSCIOS, PVCGIOS, RUSINOWSCIOS.
Cæterasq; Immortales GODZIEMBARUM Animas.
Quælicet DAMBSCIANUM Sangvinem non participant;
Vetustissimo tamen ejusdem GODZIEMBAE spiritu animantur.
Hinc Gloria tot peperit ANTIQVITATI VOTAS IMAGINES,
quot PINARIOS.

Non minus insolitum Miraculum.

Sculpture; & tamen pariuntur!

Virtus, Sapientia, & Gloria Dædalum agunt.

Et dolant; & volant.

Et fabricant, & nidificant.

Ligentur tamen Dædali opera nè avolent;

GODZIEMBAE, vt volunt; ita volant:

Quia LIBERI LIBERÆ MATRIS FILII.

Nondum Polonia, Libertatis nidus audiebat;

Et jam de nido in nidum liberè volare audebant.

IMAGINES INFVLATAE

Infulæ sacri quidam nidi sunt:
In quibus Capita nidificant, vt membra foccantur.
Hiusmodi nidos, An: D. 1172 involavit, voto communi delat⁹

Pro Alis Paterni officij vexillo vsus,

DERSLAI Siradiensis Vexilliferi Filius,

LUPUS GODZIEMBA Episcopus Plocensis.

Fuerit magna Archytæ ars, Ligneam columbam volare;
maior est LUPUM PINARIUM Sublimari.

Iam orbis judicio istud maximum miraculum,

Lupus & tamen Gregem non involat!

Præclarus erat hic sine ironia Ovium Pastor LVPVS.

Inde casus miri;

Quod sub CASIMIRO IUSTO, è vivis ille abicerit;

Qui pro vita Gregis ultra calus mortalium evolaverat.

Verum tamen nidos Infularum Año Dñi 1172 honoribus infestos.

Hactenus non deseruit Gloria.

Augurare Anime, quām magnus sperandus Honorum partus;

ut tammagno Gloriæ labore, è temporū involucris excluditur?

ret.

ALV:

AL VPO vertamus oculum ad virum,
Eodem nido prognatum, ijsdem tabulis sculptum.
ANDREAS is erat, **LASKARI** dictus, Episcopus Posnaniensis,
Vir sui nominis, quia **Andreas**.

Reliquit novum, at commune miraculum;
Quia fortissimus, & tamen fatis cessit.
Nequaquam fatiscit, qui vivit in sui *Imagine*.
Imago Heroum rediviva Gloria est.

330
Andreas
(virilem
seu forte
notat) Go-
dziemba,
Laskari
dictus. Ep:
Posn: A.D.
1398. O-
kols: t. 1.

habes vnde gratuleris **V L A D I S L A V I A**

Te Tibi, quia *Domesticis Tuis redditam*:

Hactenus primitijs Fidei Catholicæ nutriviſti alieni nidi pullos;
Donec primū in Tuomet **GODZIEMBA** Pastorem reperiſſes,

A quo nutrireris illo alimento;
Quod domestica Lechorum altrix Gloria præparavit,
DEI & Apostolicæ Sedis Gratia, in Infulis apposuit.

Sic *Infulæ Imagines* & oculum paſcunt; & animas.

Expressit hanc veritatem Ipsius **DEI Gratia**,

In gratioſo **IOANNIS LVBRANSKI** Nominе:

Infulas Plocenses per **IOANNEM ALBERTVM** Regem,
in **GREGORIQ LVBRANSKI** Archidiacono Cracoviensi delineavit;

In **IOANNE** nec ſperante; nec aspirante, deduxit:

Illi promifit; huic misit:

GREGORII Humilitate Virtutum Matre, & Sorore,
Ad **IOANNEM** ex Fratre Nepotem, eas deferente.

Inter æquè miranda portenta ætas numeret,

Dignitates nec ſomniare; & tamen ijs invigilare!

Priuatae uitæ pietas etiam invitox in publicū rapit.

IOANNES grandia nec ſomniabat;

Et jam vigil, hic *Ipſe*, sed alter, grandiora agitabat,

Amicus alter Ipſe.

Potior tamen Virtutum amicitia.

cum quibus **IOANNES** dum ab ineunte ætate fædus ſanxiſſet;

Sanctum certamen contra eum iniere.

Certaverit Zeuxis de tabula cum Parrhasio;

Hic nouæ Amazones, contra ſe, ſed ſimul pro ſe

Virtutes certant cum Gratiis.

1 primi-
tij Fidei
Polonia
externos
habebat
Episcopos:
donec pri-
mus de
ſtemmate
codziem-
ba Lubra-
ſiorum,
Episcopos
vladislau:
extiſſet

Gregorij
Lubānn-
ski Archi-
diaconus
Cracovi-
ensis. In-
fulas Plo-
censes o-
blatas re-
ousauit.
ſed in Io-
annem, Ne-
potem, Do-
ctrina &
Pietate
inſigne,
transfe-
ri petiſſet.

Zeuxis
vnis pi-
etis aves,
Parrhasig

B

vt ambæ

lanteo, i-
psum Zen-
zem sedu-
xit.

Ioannes.
Lubrański expro-
cessit ad
Posnanię-
sem Epis-
copatum
promotio.
exstruxit
in Dioc-
esę plocę-
si sacerdos-
se Monas-
teriu s.
Fr. de ob.
Item in
memoriā
s. Fratru
Martyrū
Polonie
et simile
Illumus
STANISL:
Dambski
successor
in Gloriā
& Epi-
scopatum
Anteces-
forum.

vt ambæ victrices, & ambæ victæ, victoram dent alteri.
vicit POSNANIA.

Præsulem Plociae eripuit vt Plociam totam abriperet,
seu in effectu comitantem ;
seu in affectu gratulantem.

Non totus tamen Plociâ abiit;

Quis in memoriā in Skapensi S. Fr. de Observ: Monasterio reliquit.

Nemo suspicetur angustiam Honoris,
ob quam PLOCENSIS Cleri PATER cesserit :

Invenit namque locum,

In quo quinque Fratribus Polonis Augustale concesserit.

Atq; tot Antistitum laudis

Cōpendium, unus hodie factus est STANISLAUS.

Hic etiam novo miraculo mortui ante STANISLAUM stant.
Statuit omnis ille ; quem perennibus statuis sculpit, & consecrat,

STANISLAI laudum, Antistita Virtus.

State & vos calami:

stupore hoc in novam admirationem excurretis.
In uno namq; IOANNE, velut in Sapientia Imagine,
cernuntur multiplices

IMAGINES EPOMIDATÆ.

Sapientia nunquam est sola.

Tot habet imitatores ; quot amatores.

Pallium Doctorum, rete est

In capturam feriantium capitum, & animorum explicatum.

Benè est Posnania. Incidisti in optimas casses ;

Dum intra Insulas IOANNEM capere, non in cassum nisa es.

Explicavit ille scientiarum retia,

Inter Academica Sapientum Laureta.

In eiusmodi sylvis Sapientia prædas venatur,

Seipsam in illis lucratura.

Pallio do-
ctores in-
vestiun-
tur.

Non

Non ille Posnaniæ Insulas ita accepit;
Ut non etiam Posnaniæ, ad nominis formam, redderet Posnaniam,
Literarum cognitione reformatam.
Quam nemo alio cultu; præterquam in epomide pinxe rit:
Academia mentis humanae imagines veritate investit:

Idem Ioz.
nes ere.
xit Aca.
demiam
Posnaniæ.
sem.

Imago mentis cognitio est.

Decuit fundari ab Ecclesiastico scientiarum Basilicam;
Per quem tot in Ecclesijs sapientia bases exstructæ sunt.

Et alias
fundavit
Ecclesiast.

Religio fundamentum est scientiæ;

Scientia Virtutis ancilla.

Quidni in virtutem ac scientiam jus habuerit

Erat Do.
ctor Vtri.
usq; Iuris

Iuris utriusq; Doctor?

Debentur Iuri civili Dignitatis laticlaviæ sacramenta;

Debentur Iuri canonico

IMAGINES HONORI ECCLESIASTICO SACRAE.

Si Ecclesia cœlum est;

Terra jure caret in has *Imagines*, è cœlo pendulas.

stupete Mathematici.

Non amplius imaginarii sunt polares coluri.

Suspedit ab ijs coluris erectam tot cœlorum; quot fundationū metropolim,

Primæ magnitudinis sidus,

Lucas Canonicus Cracoviensis:

Neq; tamen à nutu labilium temporum pependit.

Stabit temporum ruinis; quod virtute assurrexit.

Non franget fidem, inter nominalia terrarum fragmina,

Virtutis hujus testis Kruszym Ecclesia.

Depellat jam cœlo Leucadium Senem Antiquitas;

Antiquum dierum habet Lucam nonagenarium.

An non id novum & antiquum miraculum?

Non novum est Lucam Miraculosarum Imaginum esse artificem

Suspendit ab ijsdem coluris Charitum effigies.

Regalibus gratiis expressas,

lvoss
Dambski
canonicus
Crae: ere-
xit mul-
tas funda-
tiones, &
lateritiā
Kruszy-
m Ecclesiā.
Obiit no-
nagenarij

*Gregorij
Lutraski
Archidiac:
Crac: Ca-
simiro &
Ioanni
Regibus
gratios.
Fuit gene-
ralis oecon-
omus, &
totius Au-
le Praefec-
tus.*

virtuteq; libratas,
superius nominati, nunquam satis nominandi
GREGORII Archidiaconi Cracoviensis Humilitas.
Dixerit non nemo, colorem alimentum esse imaginū;
Hoc illæ nutriuntur, ut in oculis humanis vivant:
GREGORII Imaginem vivere etiam in Capitibus quis neget?
Reges, Capita, Consiliarii, Oculi sunt Reipublicæ.
Egit **GREGORIUS** generalem Regum Oeconomum:
Sic in Capitibus, totum Poloniæ Corpus aluit:
Ipse virtutum almoniâ contentus, absque honorum impensis,
invenit modum,
Quo et fata emorerentur; & facta vivificantur.
Innutrita rectefactis Fama, bolus est.
In mortem Oblitionis,
In vitam Immortalitatis.
Illi projectus; huic porrectus.
Assurge DAMBSCIANA ARBOR,
Pensiles è cœlo Imagines Altitudinem Tuam prospectant.
Infer cœlo, Cœlicarum Mentium fertile caput:
Ingredientur Tecum, et si in terris religatæ

IMAGINES RELIGIONI SACRÆ.

AUdite nundinatores animarum Cœlites!
mutuò veniunt, non veneunt Imagines Pietatis.
Dedit illa ANDREAM Societati IESU;
Et IESU familiam, accepit in suam.
Præstantior jam Poloniæ Campis D A M B S C I A N A P I N V S,
si Arbori vite CHRISTO implantata:
Superior Poloniâ statua hæc,
Quæ caput supra Polum constituit,
Basim in minimo reposuit,
Molem in nihil suspendit.
Cœli, minimæ Societatis, & Humilitatis ectypa hoc est,

*Andreas à
Lubranius*

In

In ANDREA mortuo, vivum:

Si mori potest qui DEO viuit.

Hinc Andreæ Cineres, separatum Calissij accepere locum
nempe daturi Phænicem:

Qui immortalem à mortalibus, sanctum ab hominibus,
Separatum Andream non mortuum testetur.

Quam pulchra hæc PIETATIS sculptura!

Debet hæc Religiosa imago DAMBSCIANIS & Smozenianis Ceris,

Quod Fraternæ Glorij præluceat in cœlis.

At te oculæ, hîc lynceum velim:

Ne claustralî parietæ impediari, quominus videoas

ALEXANDRUM, ANDREAM, STANISLAUM.

Hic cum sociam vitæ Gloriam, fugerent;

Gloriam DAMBSCIANAM, in Societatem IESV attraxerunt,

Religiosis vinculis irretitam:

Quasi præter spem in Gloriâ incidentes quam fuderat.

Elucessit religiosa pulla si tegat lucem.

Cum honoribus nollent famulari;

quocunq; irent, famuli eos sunt secuti Honores.

Magnus Religioni honor, contemptus Honorum.

ALEXANDER verè Magnus

nempe maximus sui microcosmi vîctor,

Terrena sponsalia vnius consortis repudiavit;

Sed diviniori sorte duas assumpit:

Theologiam & Eloquentiam.

E divino hoc connubio igneum zelum suscepit

IGNATII Filius,

Fulminare, & tonare doctus Pericles,

Dum doceret, & pro concione diceret.

Tanti Ignis fomentum debuit esse tanta PINVS!

Inter hos ignes illustriorem mortalis umbra datura effigiem;

Quam si arsisset inter tædas Hymenæi.

ANDREAS verò Jubileum Nomiñ DAMBSCIANO indulxit:

Qui nihil adversus rigorem religiosum indulgeri sibi passus est;

Etiam cum plurima adversa pateretur.

Quinquaginta annis DEO consecratis,

C

Indul-

DAMBSKI
Frater Il-
lustris ex a-
lia matre
de Domo
Smoßew-
sciana, o-
bijt cum
opinione
Sanctita-
tis in So-
cietate IESU.

In eadem
Societate
IESV, tres
alij Däb-
sui,

Insignis
Theologo
& zelo, o
Conciona-
tor, ante
ipsa im-
mediate
sponsalia,
Societate
inijt.

Magno ob
servatic
religiose
exempla
annos 50
exegit.

95341

Indulgentiam totidem annorum consecutus est.
Tales Feriae, tali sub Arbore erant celebranda,
Eidem suam insculpturæ imaginem!

De militi-
te religi-
osus, in
obsequijs
Collegij
Posnaniæ,
fis obiit.

STANISLAUS demum æquè mundo militans, ac sibi,
In stipendium militiæ, CHRISTI militiam accepit:
Aureæ Charitatis loricam indutus, cum exuisset terream
Abijciendo bella contra homines; reassumpsit majora contra hominem

Se ipsum:

Tandem exantlatis militiæ spiritualis laboribus;

Pro stipendio se ipsum lucratus est,

Sibi ipse trophyum factus, & triumphator:
seu cùm sæculi victor, se Religione vinciret;
seu cùm Religione vinctus, se vinceret.

Tanta duplicitis triumphi Symbola,
Succisis duobus GODZIEMBÆ ramis decuit appendi,
Iisdem incisam DAMBSCIORVM Iconem signatura!

Utiq; inter nigros Religionis colores,
Omnium visus congregatiuos,
gratiūs intermicant

IMAGINES PURPURATÆ.

Acurrant Patritij Sanguinis Comites Honores:
Senatoriæ DAMBSCIORUM Imagines comitia instituerunt
de PRÆSULE.

In purpura veniendum erat ad comitia Sanguinis.

Post multa meritorum suffragia,
Calamo, pro scipione, vocem dispensante,
Tertio jam stetit optima constitutio pro Optimatibus.

Omnium Laudi, adjudicatus est STANISLAUS.

Signavit publica Regiae Honorum, Virtutis effata
Regni Procancellarius LVBRANSKI.

Sola in contrarium timebatur tacitura Oblivionis contentio:
verùm & hæc Palatinum VINCENTII nomen reverita,
jus vocis in literas palam transfudit.

Illus, jœ
tertiò Se-
natorium
bonorem
obtinet.
Lubraski
Regni proo:
Vincetio
Lubraski
Palatz;
Posn:ov-
ea A. D.
1386.

jure

jure eodem victa; quo obseruitur:

Tacendo, victoriae omnium, in VINCENTIO consentire visa est.

Legite ætates, videte sæcula,
SANGVINIS scriptum decretum.

Digni tali Nepote, & Filio, Avi & Parentes,
Quia Ille tali Auo & Parente dignissimus;

Hic suas Effigies intuentur;
vbi eas STANISLAI Laus tueretur.

Vide ADAME Castellane Slovensis in Te vivam,
in FILIO redivivam Tui Imaginem:

Et Te ipsum extra Te venerare.

Atrecta sagum, togamque,
Quam in sacrum paludamentum jam retexuit
Elogiorum Penelope natura.

Talem Te natura formaverat;

Qualem longus labor vix quandoq; elaboraret.

Audi, inter sorda Iepulchri latibula,

Dilucida illa consilia in FILIO renata;

Quæ jam totum Senatum in Auditorem conciliârunt:

Dum ea in Lectionem deligeret Prudentia.

Talem Te præli, qualem prælij sudor describeret;

Si utrumq; in Tuam laudem conspiraret.

Lege chirographum purpuræ, cicatricibus subscriptum,

Sub Sigismundo III. & Vladislao IV.

Qui gloriosus vulnerum color, jam Tiaras tinxit,

Et perennitatem Praesulei Nominis consignavit.

ADAMUS in purpura, alter est Protoplasta in Polona Damasco,

Purpuratorum Pater Patrum, idemq; Purpuræ Filius.

Hic iam Viridis Pinus purpuralcit.

Viror oculis gratissimus, etiam pupillam Honorum exhibarat.

Verecundantur iij meritis minores.

Nisi dixerim præ concursu genorosi sanguinis erubescere.

Nobilis DAMBSCIORVM Sanguis dum in cor Poloniæ illabitur,

Cæteris quoquè membris byssum & purpuram induit.

Facilius fleetitur in sculpturas Pinus

Tanto SANGVINIS influxu emollita.

Hinc tot simulacra lustrantur; quot vitæ lustra.

Hic Heros toties sub pluribus Regibus mortalium viator,

Semel tandem sub uno Casimiro mortalitatem vicit.

Adverte spectator vt paucioribus modis vixit;

336
Adamus.
de Lubra-
nie Damo-
bski Cast:
Slonfo:
Parens II.
Iustissimi
Vir togâ,
sagof; oe-
leberris-
musi sub
Sigismu-
do III. &
Vladislao
IV.

Consilia II.
Imi in se-
natu pru-
dentissima
& diser-
tissima.

Trium Sa-
uatorum
Pater.

Obiit sub
Casimiro
Rege.

quam vivat, & vixerit.

Non unam vivit vitam, qui bene glorioseque vivit.

Si fulmina Laurus arcet; nequaquam credetur fulmine mortis ictus,

Qui sub Laureas CASIMIRI trophæa vitae depositus,

Nempe futurus novus Miltiades:

ut Lechici Themistocles inter tanta spectacula,

Insomnes spectent noctes:

Si noctes dici possunt;

Quas Illustrissimus Familiae DAMBSCIANÆ meridies serenavit.

Sed iam spectator retrocede,

A PATERNA Imagine ad AVITAM accede:

Et eadem luce Illustrissimam revide vitam.

ANDRÆ de Lubraniec DAMBSKI Praesulis Avus,

Palatinatum Cujaviensium Konariensis Castellanus,

Exhibuit Imagines ad omnem venustatem politas,

Quæ reciprocâ politie illum exhibent.

Circumscripsit eleemosynis Religiosam vitam:

Quam ipsi fuisse amicam, in Ipsi legimus.

In alijs liberalis, in hoc liberalissimus,

Quod seipsum poenè Religiosis daret;

Dum Honores teneret, seu teneretur honoribus:

Omnibus omnia factus,

Religioso Religiosus, miles militi, civi civis.

Bellonam educavit in milite:

Et ideo Gratias omnium fecit sibi stipendiarias.

Omnium corda, & vultus in se rapuit:

Et ideo pretium sui omnibus reliquit.

Iure dubitaverim an obierit?

an potius abierit?

In posteris redditurus,

Et Se ipsum redditurus;

Religiosis Fratrem.

Civibus Patrem,

Patriæ, novum sanctioremque Vespasianum:

In hoc mirabiliorem;

Quod diem non perdiderit,

Etiam cum ultimam diei lucem amisit.

ANDRÆ vita, etiam post fata ineffabilis,

Funestum nihil habuit, praeter Funera.

Quæ tamen potius Agonalia dixerim.

AVUS IL-
lmi in RE-
ligiosos &
milites
munificen-
tissimus.

Inter-

Inter quæ fatis fatigatus A N D R E A S,
Quales speravit; in talibus Nepotibus respiravit.

Si Alexandri nomen quæreret;
Solos Nepotes, Lyssippos inveniret:

Quem dum non artis ingenio in emortuis figuris;
verum naturæ genio in vivis pectorib⁹ octogenariū efformarēt,
Octo decumātas beatitudines in pretium acciperent:

Octoge-
narius ob-
ixit.

velut amplissimam dotem,
quæ Gloriæ Honoribus elocandæ sufficeret.

Et revera consecravit hoc Avitum votum,
Devotissimus Infulatus Nepos.

Omnis Virtutis Infulatæ decores, in se, velut in theatro circumculit;

Quibus illectam Gloriam initiavit
Testi & Allistrici Sedum Sapientiæ.

Ast Germani PRÆSULIS Fratres,
Alter Inouladislavensis, alter Konariensis Castellanus,
Germanum Gloriæ Honorem desponsarunt:

Unde Fama gigneretur.

Quæ quidem LUDOVICUM Immortalitati intercuit,

Fatis humanas inter vices Ludentibus;

Verum SIGISMUNDO dotem persolutura,
Totum id subarrhavit;

Quidquid ad aras Libertatis Polonus despōndit mundus.

Igitur Castellano Inouladislavensi tantus laudum valor;

Quanta dignitatis energia oppigneratur.

Si Honor Virtuti nupsisset; non aliam dotem accepisset.

Capax laudum Sigismundi pectus, laudes virtute feneratur.

Neque hic absque novo miraculo

Fama gignitur; & tamen in dotem assignatur!

Divina quedam est dotis species, partum nomen speciosum.

Conveniebat Senatoriam Curulēm concendere,

Inter tot Legationes expeditissimum SIGISMUNDUM.

Quanquam adhuc ex officio Fines commissos peragrantem,

Iam ultra Gloriæ fines, Meritum devehebat,

Vitæ metas feliciter prætergressum.

Regredere jam pupilla, ad stuporem Avitæ Lucis stans immota.

Videbis Pineis ijsdem Tabulis fixum,

Annis tamen euntem, IOANNEM DAMBSKI

Castellanum Brestensem, Illmi Präfulis Patruum.

Ludovic⁹
Castellanus
Konariē-
sis.
Sigismund⁹
de castel-
lano ino-
uladislau-

Multis Le-
gationi-
bus fun-
ctus.
Ante fu-
it succe-
merarius

Patrius
Ilmi, ca-
stellanus
brestenis
Cuiavi-
ensis, Vla-
dislao IV,
Casimi-
ro III, gra-
tiosus;
Oblatum
Palatina-
rum non
accepta-
uit.

Alter Il-
mi pa-
triuus Ca-
stell: Ko-
mar: Lan-
ciciensis.

Patruelis
Ilmi Fra-
tulus.

Fraterlu-
ce Cano-
nici Cra-
voviensis.

quem Nominis Magnitudo talem descripsit;
Qualem centoculi Argi nunquam satis legerent.
Non oculis modò; sed duobus Poloniæ Capitibus spectatus,
plausum tulit;
Regalibus Gratij VLADISLAI & CASIMIRI
IOANNES exstitit spectabilis.

In hoc spectatissimus;
Quòd virtutis expectationem ipsâ virtute fefellerit:
Castellum enim Honoris ingressus,
Ad Palatium Brestenium Cuiaviensium Honorū non divertit.
Honoribus nunquam hospes, inquilinus semper visus;
Hodie quoqué memoriam lui, reliquit Domesticam.
En novum, & famosum miraculum,
Fame plenus tumulatur; & tamen extra tumulum,
In Corpore Reip: & in Procerum animis spirat!
Creditus, non datus humo putatur;
Quem humanis in mentibus Fama sepelijt.

Videbis adhuc alterum PRÆSULIS Ilmi Patrium, si species Sanguinem;
Spectes Gloriam; nequaquam alterum
Castellanum Konariensem Lanciciensem.

Imagines DAMBSCIORUM Constantiae statuas putaverim:
Quas pulchro insultu Honor in Posteris aggressus,
Ne dicam infirmavit;

Imò in pulcherrimum quoddam Laudum Firmamentū formavie.
In hoc Firmamento connotātis Famam.

Non ignotæ Magnitudinis Proceres,
Konariensis & Biecensis Castellani:

Impressisti IOANNES Dambscianis Tabulis, Honoris castrum
Non diminutæ Nominis umbræ, Castellane Konariensis,
Germane, Patruelis LUDOVICI Virtutum successor,
Mortali victus qui cessit ludo.

Incidisti Gloriæ sculpturam Castellane Biecensis,
LUCAE Frater, illustris pari luce.

Parumne id ad prodigium,
Diffusam per plures claritudinem; in singulis nō redigi in teacbras
Eandem ab omnibus, & totam à singulis prehendi Gloriæ spatham,
Divina quædam participatio est Incomprehensibilitatis:

Hæc quoties in partem Martij laboris venit;
novâ arte erubescit,

Pul.

Pulcherrimæ Senatorum trabæ sunt quas gladius confuit:
 Et si hostili cruce pingantur;
 Non soli Quiritum Honori;
 Sed & ensi purpurarum tinctori, sunt consanguineæ

IMAGINES MARTI SACRÆ.

Vi sunt hæ votivæ Nominis, Ensifer Inouladislaviæsis

Descripti Hieronyme Sacrum Nomen, ense in scalpellum adaptato

Hierony-

Aptissimum hoc est ferrum, ad cædendum & incidendū.

mus (Sa-

Quo olim sub SIGISMVNDO III hostes cecidisti;

orum no-

Eodem nunc tot lustris comparatu illustre Nomen incidisti,

mē notat)

Factis & Fastis, annis & Annalibus plenissimus.

¶ Lubra-

Nihil juris decrepita senectus in eum habet;

n eo dabo-

Qui potiori jure à fabulis, in veritatem eduxisti

skt Eust-

Iovem inter Martios Cyclopes educatum:

uladisl-

Inter crepitus Bellonæ, enutritus,

nienfs, o-

In Filio IOANNE Magnæ sp̄ei Adolescentem,

mnia bel-

Laudi & amori Ducum adolevisti,

la sub si-

Famæ quotidie nascencis futurus Hæres,

gismundo

Unicus in Vnico.

II. cum

Magnas sp̄es rebus maximis ali;

gloria, &

Quid hoc miraculo mirabilius?

amore du-

Non fallet sp̄es, que sic alit, & alitur.

unum pere-

At vos Constantissima Laudis Martiae Monumenta

git.

CONSTANTINE; LADISLAE, MARTINE,

Eius Fl-

Non levia Imaginum Avitarum titulis, addidisti momenta:

ltu unico

Ita Bellona juramentum præstitisti;

A Lubra-

Ut Honoribus fidem servaveritis.

nico Dab-

Si Mars virtuti delponaretur; tales filios expectaret:

scii pro

Si Macedonis chalybs sculptorem ageret; tales militum ideas efformaret:

Patria im

Ille, ne potiores Romanis; quam Polonis, Triarios pareret,

Castris ex-

In adversis ferreos, aureos in prosperis,

subant,

Nec frangi, nec frangere gnaros;

A Lubra-

Iste, ne mirabilior Marte, quam arte appareret:

nico Dab-

Parando æquè; ac patrando Heroës,

scii pro

Veluti vivas constantis sibi genij & ingenij statuas.

Patria im

Æmulare Calame gladios

(Nam etiam tu acerrime cum temporibus dimicas
Si virtute acuaris)

DAMBSCIANIS Statuis hanc incide epigraphen:

Viderint Thebae armatos surrexisse viros,

ut mutuo conciderent;

Fertilior Herorum Poloniae Campus;

Tot protulit Scipiones.

Ad Incrementum DAMBSCIANÆ Pinus assurgentis;

Quot Domestica ab Arbore excindi possunt scipiones:

Tam longi; ut & Lunas Gelona's attingant;

Et ad seram posteritatem fama Nominis extendantur:

Tam robusti; ut & Leonum Gothicorum capita conterant;

Et mordaci Invidiae dentes excutiant.

Redi iam penna ad tuum officium:

DAMBSCIANAS Laudes relinque sculpēdas Publicis Officijs.

Nequè enim DAMBSCIANA Arbor ita induruit;

ut in solas duri Martis ideas flechteretur:

Sufficit sibi, Sufficit Honoribus,

Habet, vnde formentur

IMAGINES HONORIBUS VARIIS SACRÆ.

Jacobus à
Lubraniis
Damski
Vexillifer
Zatorieſſe

DAMBSCIANA Pinu, formata IACOBI effigies,
Vexillo Officij velatur:

Velum est istud, soli Virtuti transparens.

Hoc Sacer Honoribus vultus tegitur.

Timet quippe profano videri oculo;

Quem ne Dignitas quidem videre potest, quin invideat

Opportunā hac invidiā excitati Honores,

Dum singuli DAMBSCIOS mereri sibi persaserunt;

Sub vexillum Virtutis DAMBSCIANÆ congregati sunt,

Eādem Arbore, excisa vestra simulacra intueri placet

Gloriæ placiti Castellanidæ Biencenses

Non deflexistis ab Aurea Cracoviensis Aquila linea,

Aurcos mores ad omnem accommodantes flexum;

Quem longo duetu sub alas Polonarum Alitum reducit

Magna

Andreas
& Alber-
tg Damb-
scij, in Pa-
latinatu
Cracoviæ &
Sandomir-
iensis.

Magnarum Alarum volucris Fama.

Impressis pretiosissimos morum & animorum vñiones,
velut cælestium stellarum carbunculos,

Diviso Sandomiriae Clypeo,

Alluditur
ad stema
Palatina-
tus erat
& Sande-

Lineis ipsis comprehensuri, non pressuri,

Tam candidis, mentis & Avitæ Gloriæ candorem;

Quam rubeis, in Patriam Amorem.

Belli sunt qui candescunt mores,

Bellaces sunt qui rubescunt amores:

Adeò candidis & rubicundis bellum est Bellum,

Si non inter arma pro Fratribus;

Certè inter armos Fratrum.

In ipsa pace alternat Virtus, non mutat certamina:

Si defint arces; gloriæ metropolim pectus, occupat:

Ut publici Amoris præstites, inibi relinquat Honores.

Quid h̄ic desideretur ad novum miraculū tātopere desideratū?

Non novum est,

DAMBSCIANIS & LVBRANCIANIS accidere Honorib⁹,

Omne illud; quod sub numerum non cadit.

Vix magnis meritis purpura vñnit Senatori,
cui non antè DAMBSCII & LVBRANSCII pretiū dederint:

Uix Chronographorum nigrificant paginæ,

Quarum vmbbris non affuderint lucem, eorum gesta:

Vix spectantur Sarmatiae sidera in ostro,

Quod non antè induerint, Hæc celi Poloni Astra.

Habes in Te reflexas tantorum Decorum species

Flecti nescia DAMBSCIORUM Arbor.

Collegit Virtus gloriæ radios sub vmbram Frondium Tuarum:
vt tūm in sole tabernaculum DAMBSCIANO Nomiñi poneret;

Cum è tot radijs, solem novum effigiaret:

Testem & spectatorē habetis immotū cæli oculū Polū,

Etiam remotissima retro Polonorum secula:

Hoc nouo & emerito Miraculo,

Extincta vita fax; & tamen clarescit in posteris!

Atavorum illustris mors, vita est NEPOTVM:

E.

Hanc

me
ie Di-
gnitates.
Lubran-
sciorum &
Dambsci-
orum.

Hanc illi dum ad augem provehunt;
Non minores Majoribus apparent,
Posteritas, Majorū brevis est quædam, at magna Imago:
Exemplum expectas? vel in uno Præsule specta

COMPENDIVM DAMBSCIANARUM IMAGINUM.

Iste Anime! & ter exclama:
Quam prodigus prodigiorum parens triplex Godzembrum nidus!
Majora sunt hæc Miracula;
Quam ut maximam possint explere admirationem:
Si miraculum dici potest; quod Dambscianæ Virtutidebitum est.
Atq; jam novum & sibi ipsi mirabile miraculum,
Miracula; & tamen non miranda!
Nihil ijs admirabile; quorum captum excedit nihil.
Capaces miraculorum DAMBSCIANÆ Tabulæ nil magis mirarentur;
Quam si quid præter consuetudinem ejusmodi miraculorum accidisset.
Continua Honorum vicissitudo apud alios miraculum est;
Apud DAMBSCIOS vicem subit consuetudinis.
Mirantur Historici Herbam viuam dissectam nec minui, nec emori;
Mirabilior est DAMBSCIANA PINUS,
quod plures in sculpturas acta;
Eò majori vitæ & actorum incremento aucta.
Et licet excedant pupillam tot DAMBSCIORUM Imagines;
Quot sigillatim nemini liceat recensere,
Ne Arithmeticō quidem;
*Innumera
ra alia
Dambscī
orum offi-
cia.*
Nihilominus Compendium omnium, in uno Præsule censere,
& licebit & libebit.
Nunc clade oculos, & disce spectator,
Tacendo mirari, quod calamo non potes imitari:
Clarius sonat laus corde clausa; quam ore aperta.
Hic demum inscribe calame: quam
Initia miræ, mira dat vite DEVS!

AL

ALTERA BASILICÆ P A R S

ILLVSTRISSIMIS VARIARVM FAMILI-
ARVM IMAGINIBVS DECORATA.

IMAGINES,

ILLVSTRISSIMÆ IEMIELSCIORVM FAMILIAE.

VErte tabulas spectator:

Eadem, & non easdem spectabis Imagines.

DAMBSCIANAS Paternus sculpsit Honor,

Ad Miraculorum speciem;

Maternus IEMIELSCIANAS illuminavit,

Ad Pulchritudinis specimen:

Materna
domo Il-
lme Prae-
fusis.

Immò Pulcherrimas effinxit, sine fictione.

In hoc easdem; quòd prodigio par sit vera pulchritudo:

In hoc non easdem;

Quòd suam vtraq; ostentet gloriam,

Quamvis in unum gloriæ ostentum cōalitam.

Magnus diversarum Domuum federator Hymen,

Ita Magnatum animas ijsdem lineis compingit;

Vt unicuiq; propriam magnitudinem pingat.

Quali formæ exprimendæ DAMBSCiana Pinus sufficit;

In talem, NIECZUIA IEMIELSCIORVM suffecta est materiam

Decuit viridi Godziembæ coniungi

E Siculis campis ortam, Arborem sectam:

Ut non modò exscindendis Trabibus sufficiat;

Quibus trabeatus Honor sustentetur;

Verùm etiam habeant Aquilæ, vbi nidum conficiant:

Videlicet in triplici DAMBSCIANÆ Pinus vertice.

Ex eo,

Iemiel-
sciorum
stemma
origine
ducit e
Sicilia.
Okol:tz.

Velut è specula, Imagines IEMIELSCIORVM speculaturæ.

Pupilla pulcherrimo solis aspectu satiata,

Sicilia
stemma,
Aquile,
Trabes &c

Hic demum avidius novos haurit splendores,

Nunquam ijs plenè satianda:

Quāvis tantū eorum collegerit ad illuminandā IBMIBLSCIOrum Imaginē

Collecta sub vmbras DAMBSCIANÆ Arboris Gloria;

Quantūm ad pulcherrimum spectaculum fatis sit,

Imago hæc, oculus quidam pulchritudinis facta,

Oculos omnium in se convertit.

Oculeam totam dixeris,

In quam tot migrarunt oculi:

Quidquid spectabile Honor habuit;

Hic sub aspectum dedit:

Se ipso nihil speciosius dare potuit.

Immō

Quò majus ornatui Lumen adderet;

Vmbras Maiorum evocavit ab imo.

parens & Frater Matri, illmire sulis Ca- stel: Co- valiensi Stanisl: Iemiel- ski, Ino- vladisl: Tribun

Venere simul omnes in vnum venustatis simulacrum:
Et quantum decoris secum tulere; tantum obtulere.

Obtulerunt purpureū colorem, Martio calore liquatum.

Pace & bello Illustrissimi, Coualienses Purpurati.

Tribuit validissimarum laudum fundamenta,

In ovalislavensis Tribunus STANISLAVS.

Laus valida, non debile pulchritudinis attributum est.

Tulit virorem SOPHIA KRZYCKA,

Laureati Nominis, & sapientiae ferax,

Ex germana Sorore Neptis LAVRENTII Archipræsulis.

Hæc virtus, & pulchritudo Laureata,

In Fascijs Gębicccianis CORONAM reperit,
æternæq; amicitiae circulum corda vinculantem.

Nil tamen decentius hoc decore nacta est;

Quam quod renata sit in Nepote,

PRÆSULE SAPIENTISSIMO.

Non alibi pulchritudo præripit palmam;

Quam inter sapientiae Laurus.

Dedit cælo concolorem tinturam virtutum,
planè cælo data, magnarum Virtutum Heroina,

ELISA.

338

ELISABETH IEMIELSKA, trium Senatorum Parens,
Quem sibi cœlum dedisset; cœlo redditura,
PRÆSULEM RELIGIOSISSIMUM.

Mater Il-
lmi Pro-
fulis. que
ad hoc v.
tero ge-
statu, deo
Sacrum
fore pro-
misit.

Pietas viua quedam ornamenti pictura est,
Divinæ illuminatrix Imaginis:
Ne dubita numeris omnibus absolutam,
In idœa Maternæ Virtutis,
PRÆSULE VIRTUOSISSIMO.

Quin nondum vinculis vteri solutus, in lucem prodierat;
Et jam ad **DEUM** votis Maternis cucurrerat,
Virtute ornandus ex alto.

Iure dubitaveris:

Pluranc ornamenta Mater Filio voverit?

An proprio etymo jurata reliquerit,

Votum Sacræ mentis, connotans tot honorum Sacramentis.

*Quid enim **ELISABETH**, nisi **DEV M** juramenti notat?*

Attulit innumeræ alias Ceras, Familiæ Antiquitas:

*Nc fortè illuminaretur Effigies **IEMIELSCIORVM**,*
abique co, quo arderet.

Admoverunt Tabulae manum varij Honores,
IEMIELSCIANIS manibus tenti.

Quid è tam pulchro apparatu appareret,

*Nisi **Ipsa Pulchritudo**?*

*De qua non penes **Troianum Paridem**;*

*Sed penes **Polonam Libertatem**, judicium esto:*

Edifferat illa: quam

Pulcher, depulchro Stipite, crescit Honor!

Multis
altis bo-
noribou-
mulata
Iemiel-
sciorum
Familia

IMAGINES

ILLVSTRISSIMÆ

KRZICCIORVM FAMILIAE.

Aude oculæ appretiare, quod pretio caret.

Premium Auiti Sanguinis, nullo pretio estimari potest.

IMAGINES KRZICCIANÆ, pretiosissimæ,

In rubente campo pictæ,

F

Domus
Avie, Il-
lmi pra-
fulis.
Stemma
Krzicci-
orum, Cä-
p. in meo

pro

dio, san-
guineru-
bens.

Pro pigmento, Sanguinis Succum imbiberunt:

Necq; tamen crubelcunt;

Quod premium simile non reperiant.

Vnicum illis in oculo premium est.

Quod illud?

Videre, quod nullum sit.

Malunt rubeis carbunculis totæ conflatae apparere:

Vt in aestimationem earum totus accendaris.

Gemmis esse pictas clarè liquet,

Quas nobilis Sanguis eliquavit,

Non ad poculum Cleopatræ, quo regna biberentur;

Sed ad oculum Patriæ, quo Regnorum ornamenta viderentur.

Sub hoc pretioso pigmento,

Antequam KRZICCIANÆ Imagines sudarent;

Attemperarunt illud KRZICCII suis sudoribus,

Non fictis, neq; pictis:

Quos labor expresserat,

Pro Ecclesia & Patria.

His digestis lineas Virtus, Gestorum artifex,

Quas Merita ampliarunt:

Honor figuris incidit,

Quales ipse habuerat GNESNÆ:

Inter Archi-Episcopales Mitras ANDREÆ:

Quales palam ostentaverat in MAZOVIA,

Inter Palatia STANISLAI:

Quales signaverat in magno Poloniarum Regno,

Sigillo minori:

Quales servaverat Posnanie,

In castellis CASTELLANORVM,

In SVCCAMERARIOVM conclavibus:

Quis reliquas memoret,

Quas dignissima KRZICCIORVM facta secere memorabiles?

Vaneant nunc Aristidis tabule centenis talentis;

Leuc id prelum ad gravissimos KRZICCIORVM honorcs.

In nullius pretij numerum veniunt;

Innumeris naturæ & virtutum talentis dotati.

Pretiosissimæ hæ figure,

Hæreditario KRZICCIORVM calamo fixæ sunt:

Quem acuerant contra Hæreses,

Andreas
Krzicki,
arobrep;
Gnesn.
stanisla9
Krzicki,
Palating
Mazovia
Krzice.9
Provinci:
Regni. I.
tem alter
Capel:Po-
snianæ. I.
tem alter
Successor
Posnanie.

Innume-
ra alie
Krzicci-
orum di-
gnitates.

Sc

Scribendas hic; nisi eas delèssent.

Hinc inter atramēti nigrores, cādican Imagines KRZICCIANÆ.

Appinxit ijs Aurea Libertas pretiosos flores,

E Gentilitio Campo decerpitos.

Legavit corollas Prudentia, ad coronas Regum legata. †

Inseruit vñiones Consanguinitas,

DAMBSCIIIS uniendo.

Donaverit Zeuxis sua opera,

Ideò, quòd nullum eis dignum pretium potuerit assignare;

Hæ Imagines ne donari quidem possunt:

Ideò, quòd pretiosissimas Pronepotis DAMBSCII virtutes signet:

Intigne sanè donum, sed non donatum,

Quia natum:

Nec est venalis legitima Atavorum Gloria;

Que ex lege Sanguinis, ad Hæredem venit:

Computet ad calculos Arithmeticos orbis: quantum

Est cœli pretium claro de Sanguine Präfus!

339
Predicto
Archiep;
Ecclesiæ,
& Remp.
cōtra Hæ-
reses opere,
operâ, &
calamo e-
gregiè tu-
tabatur.

Stanisla^s
Krzicki,
fuit Le-
gatus ad
Henrt-
oum Re-
gem.

IMAGINES

ILLVSTRISSIMÆ GEBICCIORUM FAMILIAE.

Ecce Albertus Magnus loquax caput,
Mutum laborem diu floribus connectendo,
Flores hortorum esse linguas, sed mutas, non ignorans;
Solvit harum linguarum vincula Thomas:
Et ecce tacuerunt.

Neq; enim decuerat loqui, præsente, licet futuro DOCTORE.

Felicior artifex Virtus,

Facunda Antiquitatis oracula contraxit,

Dum Fasciam GEBICCIANAM extenderet:

Ut ci oraculis majorem intixeret NEPOTIS Famam,

Etiam tum disertissimam; cum taceret.

Nempe maternas obit vices filia Echo,

Ad nihil nata, præterquam ad loquendum.

Neq; potuit aliò avolare hæc vocis imago;

Quam suæ vitæ fortiter illigavit GEBICCIANA Vitta.

Quidni vocales nominem Imagines,

Quibus ab ore nomen est?

Stemma.
Gebiccia-
rum, fa-
scia.
Domus
Avuncu-
lorum, Il-
lumi Prä-
fus.

GEBICCIANÆ namq; sunt.

Dic age, pedissequa Gloriæ Echo,

*Quæ inter magnas GEBICCIORUM Animas, fine anima spiras,
(Quanquam gloria facinora suos animant Authores,
Authoribus animantur suis)*

Avitam Fasciam meritò dices circulum, & coronam Honorum

*Quos GEBICCIANA Submissio vitauit,
Sed Dignitas vittavit.*

In hac textura formatus,

Magnus Primas, primusq; Poloniæ Princeps,

*LAVRENTIVS ARCHIEPISCOPVS GNESNENSIS,
Legationibus gravissimis sæpiùs ad votum publicum functus
Bono omnino Legatonato LAVRENTII erat Nomen.*

Nempe ex ipso Nomine ominari tunc licebat,

Quantas hæc Laurus, Infularum Coronas esset ornatura.

Germanus AVIÆ DAMBSCIANÆ Frater,

In hoc ipsi DAMBSCIO videtur germanus;

*Quod totidem vterq; Prætuleos annulos gestaverit manu,
Gemmaverit virtute.*

Tutus possidet honores, qui ab honoribus non possidetur.

Verum

Taceant hic oratorum linguae;

Dum MATER DIVINI VERBI loquitur :

Quam, fama est, Laurentio in Imagine sua locutam.

Ecquam imaginem in voces non cogat

Hæc spontanea Imaginis, DEIPARÆ, loquela?

Credo ego iam tum in Laurentio, visitatam

Neptem LAVRENTII ELISABETHAM:

Vt haberet ELISABETHÆ Filius,

Nomine STANISLAVS, gratijs IOANNES;

Vnde ad MARIANAS GRATIAS exultaret.

Quam beatam putamus GEBICCIANAM Imaginem,

Cum eam BEATISSIMA, sic beaverit?

Iam de Laurentina, poterit dici LAVRETANA.

Quam non impertijt Oraculi vocem

MARIA, Veracissimum Triados Oraculum?

In vna Laurentij Imagine, omnibus;

Qui Laurentium in se, velut in imagine exhibent,

Affudit gratiam, Omnia Gratiarum MARE.

Verum translatō oculo ab Archi-Infulis Gnesnēsibus, ad Infulas Cracoviēles

PE.

*Lauren-
tius Ge-
bicki Ar-
chiepiscop-
us Gnesn-
ensis.*

*Fama est,
quæf. eū
Augustif-
fima Vir-
go allocu-
ta fuis-
set.*

PETRUM, Ecclesiae Petram videamus,
Præfulem pro lege & grege Vigilantissimum.
Bene est. In Petri facie stetit Gębicciañorum Heroum acies,
Honori bus semper impugnata, semper constans,
Quid enim PETRA dicat, nisi stabile?

PETRVS
Gebicki
Episcopus
Cracov.

340

Magnorum actorum compendium,
Breve est artium omnium impendium.

His ingressus IOANNES VLADISLAVIAM,
Nempe validam Magnorum Præfulum viam.
Viatorem puto pedo fultum Episcopali:

Ioannes
Gebicki
Episcop.
Vladisla.

Hoc baculo lupos terrente, oves conveniebat ali.

Andreas
Gebicki
(cum Os-
solinio Ro-
maredux)
Episcop.
Luceorien-
sis renua-
tiatus est.

Iisdem Cathedras Luceorienſes ANDREAS ingressus,
Urbanitatem in pascendo non prætergressus;
Romanus prius supremi Pastoris Urbani sedem,
Seipso satiavit;

Tum demum dignus reputatus est; qui pasceret gregem, simulq; Regem.
Nam etiam Reges gloria saturi, magis expletur;
Si affectu virorum glorie plenorū pascantur.
Colligavit hæc vitta, cætera honorum insignia:
Nempe: Palatinorum, Castellanorum, Pocillatorum,
Fasces, Subsellia, & Purpuras.

stephanus
Gebicki
Palatinus
Lanciots:
Gebicki
Castell:
Plocensis

Induit in STEPHANO Palatino Lancicia, sui Palatinatus coronā.
Accipit Plocia, in Castellano suo GĘBICCIUS,
Libertatis propugnaculum,
Virtutis arcem.

Gebicki
Pocillat:
Posnan.

Nec Pocillatori Posnanienſi, generosus defuit fortunæ haustus,
Quo sudores bibuntur pro salute Patriæ.
His ille laudem toties tractatam, è munere officij, insuper invitavit:
Ut Nepotibus fieret commensalis, & officiosa.
Obsequenti semper pede ante GĘBICCIOS stans Honor,
Supra superstites ternum caput reposuit.

Gebicciij
supersti-
tes, pace,
& bello
clarissimi:
Castellang
Lanciots:
Castellan.
Plocensis.
Capitan:
Vyscensijs.

Immò triplex Capitolium, Virtuti posuit:
In Castellanatu Lanciciensi,
Castellanatu Plocensi,
Et Capitanatu Vyscensi.

Innume-
ros alios
honores
Gebicciij
gessere

Quam pulchram habent GĘBICCIIS cum virtute honoris proportionem!
Verum sudabunt ingenia, itinere gloriæ fatigata,
Si per omnes GĘBICCIORVM honores, vel ire;
Vel quocunq; passu repere voluerint.

Hæc enim honorum via tam immensa est;

Ut

G

Ut eam calamus metiri nequeat:
Et quocunq; tandem laus jverit;
In GEBICCIANO Nepote, **DAMBSCIO**, metâ inventâ,
subsistet.

Qui tamen metam nullam habet,
PLVS VLTRA progressurus.
PRÆSULE progradiente, siste lector:
BENEDICTIONEM accipies:
Seu ad retexenda facta,
Quæ in GEBICCIANÆ Fascie contextu vidisti;
Seu ad fundenda oracula,
Quæ à vocalibus his Imaginibus audisti.
Nunc vnum refer: quemadmodum
Gordium necdit religata **Sacris**
Infula nodis!

Aliæ Imagines celeberrimæ In eadem Virtutis Basilica.

*Conjun
deo Fa
milie
Dambsc
ane. cum
principis
Magnatu
Familij.*

Ropiores vidisti Sanguinis Dambsciani colores;
Propè sunt & remotiores,
Seu Consanguineorum, sed sine rubore; seu Affinium, sed sine fine:
Nihil erubescunt celeberrima Nomina;
Ad quorum splendorem inflammato vultu, rubescit mundus:
Neq; terminum patitur, semper alijs, alia contermina Laus.
Aliarum, in alia, operam non amittere, magna artis opus est.

IMAGINES FAMILIARUM DAMBSCIIS CONNEXARUM.

Mysticam pictorum artem æmulatus Honor;
Carum & rarum Imaginum opus, exposuit:
In una omnes definivit,
In omnibus unam finivit.
Una eademq;, alia videbitur;
Si aliter videatur.
Quidquid indicaveris; aliud judicabis,

Et ta-

Et tamen idem:

Ex arte Pictorum.

*Qui solas quandoq; lineas, in toto, directè ostentantes;
Eruditum opus, à partibus, ostendere intendunt.*

Hoc in DAMBSCIANA Imagine vis apprebare? proba.

*Arcuatim suspicis? Sagittas suspeXisti,
Sub arcu glorie SAPIEHANÆ, & KADZIDŁOVIANÆ:*

Ex arte Magni Nominis.

Illud nempe per plura circumferetur elogia,

Si tot ora in sui laudem aperiat;

Quot vulnera:

Litentur vulnera cordi, eorum Magnitudini in hostiam;

Qui ampliantur in ipsis vulneribus hostium.

Collige visuales radios in umbram; Lunam leges.

HLEBOVICIORVM, DANIŁOVICIORVM, MIASKOWSCIORUM.

Qui dum per Fasciam GEBICCIANAM transparent;

In auge Lucis DAMBSCIANÆ apparent:

Ex arte Sangvinis.

Qui quoties Lunam purpurat serenitatem portendit:

Non tamen sine aureis Affectum imbribus.

Quodsi caput demiseris; criget Vrus tuum,

In LESCZYNIIS, LUBINIIS, SOKOŁOWSCIIS, GRABSCIIS.

Capite nascuntur,

Tum ij; quorum consilijs, velut in pedibus Patria stetit;

Tum ij; quorum zelo Ecclesia Mater extulit caput:

Ex arte Cœli.

Pedes namq; terram, capita cœlum spectant.

Immerge totos splendori oculos:

Emerget hinc honoraria OPALINIORUM Oneraria,

Velleris aurei ferax;

Quo Infusæ fermentur.

Purpuræ ornentur:

Ex arte Religionis.

Quæ si ornetur; exornat:

Servando, perdit; effundendo, auget nitores;

Expende decussatas lineas; pudent Crucis signum,

*Sapieha:
rū fl̄ma,
Sagitta.
Kadzidł.
viorum,
Dimidia
Sagitta.*

*In stem.
mate, Lu.
na.*

*Per con.
junctionē.*

*sū Gebic
oij, ba
bet dāb.
soij con.
jæctionē*

*cum Sa.
piehana.*

*Hlebouit.
oiana, a.
lijſtō cla.
rissimis*

Familijs

+
*In stem.
mate, Vri.
Caput.*

*In stem.
mate
Navis.*

*In stem:
Cruz.*

seu *Luna*, seu *Arbori* sectae infixum:
Illud POTOCCIORUM, istud **GRZYMULTOWSCIORUM** insigne est
Signativum Nominis, designativum *Numinis*:

Ex arte Decoris.

Vt frontes; ita fortes, cruce decorantur:

Accepturi osculum pacis,

Quam Ecclesia communicet;

Patriæ, post Martios amarores, dulcius libet.

Soli oppone Tabulam, tot Heroum soles continentem;

**Refractus radius, SOLEAM indicabit,
Infracti animi indicem.**

In decursu confragosi virtutum itineris,

Iter soleæ assequeris; si à soleis recesseris,

Conversus ad POLONOS SOLES,

**KONIECPOLSCIOS, WIERZBOWSCIOS,
MYSZKOWSCIOS, ZAPOLSCIOS,**

Patriæ lumina, lumen Patres:

Ex arte Iustitiae.

Quæ unicuique reddit quod suum est:

Effusos splendores, in suos refundit Authores.

*Ad ea iterum Spectator, IOVEM STATOREM crederes;
Nisi sub Iove Polono natum, ZAMOYSCIORUM Nomen scires*

Tange manu, si visu non attingis,

Grandibus dextris, dextre agitatas Hasta.

Disce palpare pectus illud;

Quod nunquam didicit palpitate:

Ex arte Magnanimitatis.

Clare spectantur Principes; sed Heros clarissime:

Inter quorum splendores, dum chalybs micat;

Non vnam lucis addit micam.

Specula per tubum; en Virginem,

Seu super Vrsum; seu cum Tubis:

Virile istud, PRZYIBRMSCIORVM, & DĄBROWSCIORVM Symbolum

*In stem:
Virgo.*

Ex arte Claritudinis.

Virtus utique umbras stemmatum declarat;

At istæ umbræ, virtutem clarificant,

Inte

Inter Purpure, ipsaq; Ignei Martis flamas.

Specta supernè, En Turres,

GRVDZINSCIANO HONORI NVTANT: +

Ex arte Meritorum.

Quæ si procerè assurrexerint;

In sinum Procerum sese demittunt.

Specta avidè,

Explebit videndi famem, Frumenti Acervus:

RYSINSCIANÆ Dignitatis alimonia hæc est:

Ex arte Temporum.

Providum Oeconomum Tempus agit,

Gesta è tumulis Majorum egesta,

In cumulum magnitudinis congerit:

Vt Patrum in Filijs sustentet vitam.

Specta infernè. En Vomeres MADALENIORVM,

Longo splendentes ab usu,

Secando gloria stadia politi,

Sectando literarum studia expoliti:

Plocensis quoque Ecclesiæ areas exarârunt:

Ut ijs antiquissima DAMBSCIORUM PINVS fortunatè insita,

Antecessoris culturâ gauderet:

Ex arte Virtutis.

Quæ sudore frontem perluit,

Frondibus Ecclesiasticæ Arboris, incrementū datura:

Vt ubi frondes gemmaverint;

Sudoris guttæ in gemmas concretæ videantur.

Specta plenè: obvium namque habes Leonem KRISCIORVM, ZAREMBARVM, SCZAWINSIORVM,

Qui genere, & generositate Iconem æmulati;

Apertis oculis ad tamam nascuntur,

Nesciunt limulos, ad plenum veritatis conspectum sublimati:

Etiam tum, cùm alieno gremio geruntur;

Gestorum plenitudinem sustentant.

EX VNGVE (vel si placet, ex OSSE, & livea & lingua maternâ)

Nosce Leonem.

Etiam in ijs qui dormierunt somnum mortis; non claudit oculos;

H

342

*Præter
plures u-
triusque
Familie
Senato-
res, Præ-
iemske
fuit pre-
fectus Ar-
tillerie
seu ignes
Martis.*

+
*In stem.
Turres.*

*In Stem:
Acervus
Frumenti.*

*In Stems
Vomeres.*

*Illi⁹ bo-
nae tura
Madalen-
ski Ante-
cessor in E-
piscopatus
Plocensis,
Illustris-
imi däba-
ski.*

*In stem:
Leo.
Leo dr.
apertis on-
culis nas-
soz; limis-
que non
aspicere.*

*MATER
B. Stan:
KOSTCÆ
Fuit de
Domo
Xrisoicriæ*

Vel

Vel quod illi omnes, posterorum gloriae invigilent;
Vel quod in omnibus, unus KOSTKA,
é cœlo, spectatores confanguineos defigat oculos,
in alterum sui Nominis Præfulem STANISLAVM,
Se ipsum in eo contemplaturus:

Ex arte Pietatis.

Quæ lineas splendorum contrahit in se ipsam,
Humilitatis præcepta audiendo;

At extendit in alios, exempla dando.

Specta plane,

Porriget se planities Fascijs instrata,

Ad ingressum Famæ CZARNKOWSCIANÆ & GORSCIANÆ.

Diceres GEBICCIANAM Fasciam ad id valuisse;

Vt socias sibi adsciscere valeret:

Quæ colligata CZARNKOWSCIORVM fastigia, in tabulas adduceret;
Nominales quoq; GORSCIORVM montes complanaret:

Ex arte Prudentiae.

Quæ imma imis, summa summis conferendo;

Ex adoreis facit aream:

Et sic semper in plano ambulat.

Specta recte,

Cingèris erecto KONOPACCIORVM Muro:

Ne à recto deflectas,

Si Murum hunc, Honoris præsidium dixeris:

Ex arte Fortitudinis.

Quæ se murum pro DEO opponens,
à DEO ipso gravissimis Honoribus impugnatur:
aut contra onera verius propugnatur.

Pugna enim cum honore, honoris est propugnaculum.

Specta oblique,

Offēdes Olorem TREBICCIANVM inoffensâ voce modulante:

Ad cuius sonum, veluti citharam Amphionis,

CRACOVIA videt muros assurgere,

Ad cuius ultimam vocem,

Bonorum omnium corda liquefcunt:

Ex arte Publici Amoris.

Qui inter liquidos virtutum colores, in affectus eliquescit:

Specta

*In stem:
Fascia.*

*In stem:
Murus.*

*In stem:
Cygnus.*

*Andreas
Trzebicki
Ep:Crac:*

Specta accurate,

*Odore liberæ à curarum spinis ROSÆ
PSTROKONSCIANÆ & NIEMOIEWSCIANÆ*

*In stem:
Rosa-*

Iatiaberis, non fauciaberis :

Ex arte Consilij.

*Quod curas omnes ad Rempublicam transfert,
Eamq; circumsepit.*

Ne privatis multorum pungatur stimulis.

Specta curioſe,

*Accendent spectandi desiderium autæ Cera
KONARSCIORM, BYKOWSCIORM, SMUSZBWSIORUM.*

*Eorum
Familia
Clarissi-
ma,*

Ex arte Nobilitatis.

Quæ sine fumo inclareſcens, fumofas efficit Imagines.

Specta intentè,

*Distrahent temet splendorum Scenis,
GLEBOCCII, KOŁUDZCII, TRZEBUCHOWSCII, KRETKOWSCII:*

*Eorum
Familia
Ampli-
fima.*

Ex arte Amplitudinis.

Quæ dum ſpectaculum Nominis apparat;

Se ipſam pro apparatu exhibet.

Specta a' Latere,

Non latebit latifimus Gloriæ campus.

In quo Polonia polis præsentat,

Honoribus colluſtratos, lustris innumeris honorandos,

MODLIBOWSCIOS, WITVSCIOS, ROGALINSCIOS:

*Eorum
Familia
Anti-
quissima.*

Ex arte Famæ.

Quæ annorum vetuſtate non veterascit.

Respice adhuc, hinc, inde, a' partibus,

Videbis quæ loqui non licet, etſi lubeat:

Plura enim DAMBSCIANIS Tabulis sunt inserta;

Quàm afferas, vel edifferas:

Ex arte Libertatis Polonæ.

Quæ cùm libero ore loquatur, eloqui tamen non potest domesticos fulgoress;

Vinculorum impatiens, vinculo necessitudinis tenetur

Tam soluto,

Ut ne decurrat omnes decores,

Qui ad ſe concurrunt,

Hz

Sangvi-

Sanguinis viâ, necessariu:
Affectuum nexu, libere.

Sic omnibus vnicum hoc Elogium:
Quôd nullam in particulari excipient laudem,
Omni exceptione majores.
Libertas gloriam inchoat, necessitudo absoluit.

Reflecte te tandem,
ARTIFICIOSAS, tot Sarmatiæ siderum, *IMAGINES*
In *PRÆSULE DAMBSCIO* reflexas considera.
Maximus est splendor per plures domos dispersus;
Sed maximo maior, in una collectus:
Si ibi lucet; hic ardeat est necesse:

Ex arte Artium.

Brevis via est, quæ ducit per plura exempla:
Et unius artificem honorem, ex pluribus cognoscere;
minus quam compendiosum est.
Incidat omnium ætatum status: quantopere

Jmago Faciē quæ referat Dei,
Formetur Ipsiſ Numinis Ar-
tibus!

SACRA-

344

SACRARIVM TRIBUS INFULIS ORNATI HONORIS.

Amplissimi Basilicæ hujus parietes. qui prævijs tanti Hospitis exceptoribus, Familiarum splendoribus, Te intra capacissimum Honoris Sacrarium excipiunt, in ejusmodi magnificentiam, Tuo Nominis assurgententes consecrârunt moles; ut non infulatam modò præsentiam, in tanta officiorum assistentia caperent facilius; sed felicius quoq; caperentur Tua vnius dignitatem, quam Tecum infers. *Præfulum Fortunatissime.* Nihil in hoc sacratissimum Tuæ magnificenciam Domicilium Tecum ingreditur; quod non in eo reperias: nihil tamen in illud ingressus, reperis; quod non Tecum intuleris. Magnates hi, tot porrectorum in statuas Numinum vultus, Tui Honores sunt. Structura hæc pulcherrimo circum apparatu succincta. Tuæ vitæ diebus, & annis constitit. Apex hic tribus Ti-
aris infulatus, Tuæ dignitati acclinis nutat: quia per Te accepit, ut assurget. Aram deniq; raro cultu formatam, Honorum & Virtutis ignibus illustrem, pensilium Cerarū anathemate gravem, sudantem sub victimis, fumantem sub holocaustis, Te ipsu reputa; in quo uno, Natales Illustrissimi, tot Purpuratorū Quiritum sanguinem, Tuæ Fortunæ; Tua Fortuna, Meritis; Merita, Virtutibus; Virtutes, Ecclesiæ Orthodoxæ; Ecclesia, Honori Insulato; Honores Insulati, Te ipsum, in Te ipso, Tibi ipsi dedicârunt. A Te habuit humilis demissio nostra quod Tibi erigeret; à Te habes, quò sublimem Tuam importes dignitatem. Extraneus multis Insulatus Honor; Tibi factus est Domesticus: unicus pluribus; Tibi multiplex: pluribus inaccessus; at vltro se

Tibi submisit: reveritus Præsuleâ Virgâ castigari, si non ei vitta-
tum caput insterneret; in cuius capite, veluti Honorum funda-
mento firmiter stetit. neq; contra politioris genij dictamen
quidquam peccavit, quod in tanta omnium, majestate plenissimi
vultûs Tui, reverentia, solus sit ausus cōperto capite compare-
re, tribus Insulis pileatus. familiarius quippe Tecum ej fuerat
agendum: cum quo idem ipse effectus, simul natus, vitæ & offi-
ciorum socius, contubernialis, & semper intimus, in hoc publico
Tuæ amplitudinis theatro, in hoc augustissimo Tuæ virtutis pe-
netrali, Insulæ Dignitatis Sacrario, simul in conspectum; & si-
mul in occursum prodit: amat Tuo adhærere lateri vestigiorū
Tuorum observator. Legatum à Latere non immerito nomi-
nare liceat Honorem Tuum: tamdiu namq; virtutibus DAMB-
SCIANIS obsequiosus, vnâ Tecum, & pro Te perarduū ne-
gotium aggressus, per omnes meritorum gradus, gloriososq;
officiorum ambitus expeditione factâ, à latere Tuō non est di-
vulsus; donec quâ Familiarum impendio, quâ meritorum com-
pendio, reseratis Dignitatum postibüs grandi huic negotio; ad
quod perficiendū Tua virtus eum legaverat, per justissimas vtri-
usq; partis cōditiones, & Te intra sui Sacrarij latitudinē fortunatè
cōcluderet; & ipse intra Te, Tuæq; mētis altitudinē clauderetur
fortunatissime. Tametsi nūquā extra Te visus fuerit; qui Te cū
ipsis Lucinæ facibus quæsivit, quanto longiori calle, Majorum
Tuorum purpuris, fascibusq; instrato, vestigatum; tantò diutiùs
Insulato conclavi liberè detinendum: quem jam præsaga in vo-
tis tenebat omnium expectatio. Talem Te jam Sangvis nota-
verat; qualem nondum sepiæ nigror potuit describere. Quasi-
verò Legato Tuo Honori, ejusdem Honoris puncta, quæ in ma-
gna Natalium Curia agitaret, Sangvine Patritio conscripsisset
& obsignasset. Talem Te jam prima prætexta, Ecclesie, & popu-
lis ostēderat; qualis hodie in sacro paludamēto compares. Tar-
dum plurimorum incrementum, parvos magnæ spei fructus, vix
in exitu autumnali spondet, & saepius in albentem, capiteq; hy-
eman-

emantē canitiem deiicit: non aliter publico palato porrīgēdos;
 præterquam si prægustati jam & præmorsi, Parcarum faucibus
 surripiantur: at Tu in ipso vernantis ætatis flore, maturos jam
 tum exhibueras; cùm habere vix poteras. Adeò Gentilitia Pi-
 nus Tua, Arborem illam Apocalipticam in portis platejsq; Civi-
 tatis Sanctæ plantatam imitata, in ipsis vitæ januis, veluti in atrio
 Tui Sacrarij, pro fructibus penſiles Infulas germinaverat. Hac
 in Arbore jam tum Pastorales Virgas incideras, quibus Ecclesiā
 Matrē, Patriamq; fulcires; dum adhuc incedendo non suppar,
 Maternis, Paternisq; fulcireris manibus. Plus dicam, nondum vi-
 talem lucem salutaveras; & jam prælustres Pontificij fulgores in
 ipso Tuo conceptu, illud de Te præſagium concepisse videban-
 tur; quo Te cognatus Archipræſulibus, Maximisq; Senatoribus
 Sangvis antè salutavit; quām vidit. Iam ab Erythra ſangvinis ma-
 gno Magnatum profluvio deriuati, Infulis pro celocibus, pro re-
 mo Baculo Pontifico uſus, ad Promontorium bonæ ſpei, fortu-
 natus aurei velleris, in Tiaras aptandi, Argonauta, viſus eras na-
 vigare: quò Tuum pro Te Legatum Honorem anteverteres.
 Immò verò Purpuræ, Trabeæ, Fasces, Clavæ, Sigilla, Scipiones, An-
 nuli, aliaq; grandia Senaculi Poloni fulcta, & ornamenta, quæ in
 Tuo hæreditario Honorum Palatio, Paterni, Materniq; Laticla-
 vij concluserant, quid? niſi huic Sacrario, quod ingrederis, præ-
 ludere videbantur. Quorsum enim tot Honorum instrumenta
 Tibi Majores Tui legarent? niſi præſagirent fore beatissimū il-
 lud tempus; quo Fasces excrecerent in arbores: Trabeæ, verte-
 rentur in trabes: Clavæ, malleorum vicem ſupplerent: Scipo-
 nes, in columnas ponerentur: Sigillis, Imagines imprimerentur:
 Infulæ tectum darent: Annuli structuram connecterent: Purpu-
 ræ, in aulæum aptarentur: cæteriq; pro fastu Polono, apparatus,
 basim, aras, ornatum, mensuram, absolutissimamq; numeris omni-
 bus proportionem perficerent, & ſtabilirent. At pergit Honor
 occupato jam per hæreditarium jus, Dignitatum Sacrario; publi-
 cæ omnium expectationi gratus accurrat Nuntius communis lu-

cis viam ingressum STANISLAUM, Avitis itineribus adven-
tare: verū & hunc Fecialem præcucurristi magne STANI-
SLAE. jam tum Cunas pro Curulib⁹ inscendisti: & è Senatoria
Domo, ad hoc Ecclesiæ culmen, quo hodie resides, provehereris.
neq; tam virilis adhuc in Puero ausus, corporis angustijs coarctari
poterat; quin per plura virtutis indicia, & oraculis majora Di-
vinæ dispositionis ostenta, in omnes se dilataret: qui talem Te
tunc coluere; qualem modò adorant. Constitissent hīc utinā
Illustrissimi, & Pijssimi, TUÆ PARENTIS Manes; tenuissent
vtiq; currentem calamum, & non inter literarias, at inter suas
etiam sepulchrales umbras, viva planè, & clara illa spectacula
proposuissent; quæ Tu in vertice, plurium capace, tres Tiaras
posuisse, per visum videbantur. O quæ tunc Maternum pectus
occupaverant gaudia? quod omen? quæ præstolatio in spe spi-
rabat? quamdiu emortua Morphei effigies magnæ spei spiritu
animabatur; quæ verò nūc gratulatio piam illā Animā redivivo
serè corpori infundit? cùm jam, talem Te ex alto contemple-
tur; qualem in hac lactymarum valle, omnium votis optari su-
spexerat. Intelligit illa, si quando, certè nūc, germanum esse
Mortis Somnum: utriusq; ineentio in hoc vnum conspiravit;
ut quod frater inchoaverat; soror absolveret. Tanto comi-
tatus ominum Famulitio, ivisti quod Te Tua Virtus antecede-
bat, Dignitas subsequebatur, quia veloces Tuos spiritus assequi
non valebat. Ivisti per literatum auspicia, non ignarus, inter
Doctorum laureas, Honorum palmas crescere: neq; bene con-
tra periculosos hæreton, errorumq; ictus, pileata esse illa capi-
ta; quibus non clypeus Palladis in Insulas flectatur. Damnâ-
sti Tu multorum temeritatem, qui prius vngendo capiti, quām
Cleanthis lucernæ, oleum & operam affundunt: quasiverò non
jam tot sæculis probati Athletæ, essent Præsulei Honores; vt o-
leo delibuti nesciant facilius elabi manibus, nisi pulvere schola-
stico conspergantur: vt in lubrico, quod oleum efficit, appre-
hendantur & non effluant; teneantur, & non corruant: neq; exi-
guum

guum ejusmodi literarij pulveris requiritur; alioqui luteam mas-
 sam conficiet, quâ speciosi pedes Evangelizantium pacem, pol-
 luti, terream quandam pullam induent: ac si non amplius ad Sa-
 cræ Dignitatis Natalitia: verùm ad Parentalia suæ Fortunæ
 properarent. Procul à Te hæc malè vnctorum labes: tam
 longè illam deviâsti, quâm prope accessisti ad bravium triplicis
 Coronæ, quam Tibi Ecclesiastica & patria vota in triplici AR-
 BORIS Tuæ apice præfixerunt. Gloriosum hoc & Achil-
 leis passibus calcatum iter spectabat Polonia, curijs Regum
 & Præsulum plaudentibus, Româ stupente. Laudabiliùs
 namque putâsti, rectissimum hunc calleū confectum iri; si an-
 tequām ad Honorem pervenisses; ad Honorum diverticula de-
 scenderes. Et ideo divertisti ad Aulam Præsulum Regumq; , &
 ecce Te Præfecta Ianuæ Virtus, Iano perspicacior excipiens;
 suspexit statim mentis Tuæ speculum, futurorum præfigum, il-
 laq; Diuinorum fatorum decreta; quæ non clariorem Te Præla-
 tum inter Præsulis & Regis aulas; quâm Pastorem vigilantiore
 inter Christiani gregis caulas, clarissimè statuebant, legit, rele-
 gitq; . & eatenus Præsulex, Regiæq; Gratiæ non vacuas Arcas re-
 clusit; quatenus in ijs asservatas, Tibi soli ad manū claves Sacra-
 rum Cathedrarum porrigeret. Nimirum ut quarum postes nō
 nulli sibi clathratos, vel gravi concurrentium respectuum impe-
 tu; vel gravissimis auri insultibus effringunt; Tu beneficio pro-
 priæ Virtutis, quandocunque veneris, aperires: funestum existi-
 mans per ruinas Ecclesiæ, in Ecclesiam ingredi. Sive potius Ve-
 ritati, malevolentis livoris vindici, per Te cui plurimum fide-
 bat, illas transmisit, ad reserandum mutum confusionis carcerem:
 in quem Tuis meritis in contrarium occurrentem Invidiam cæ-
 co impetu, ruituræ præsentiebat: vt inibi occluderetur, ne videret
 solē hæc noctua; quæ solia, solijsq; gratiosa sidera, toruo respicie-
 bat oculo. Divertisti quoq; in publica Gentium exterarum
 Amphitheatra, & ecce Præco Tui Nominis Fama, plurimos ad-
 miratores & laudatores convocavit: ita ut omnium animæ in
 Tuos vultus transisse viderentur; quibus Tu non intra corruga-

tam frontem exceptis, vivam quandam, & tot animabus infor-
matam sapientiam, facundiam, modestiam, prudentiam, vitæ in-
tegritatem, omneq; virtutis Sacramentum de Te ipso ministra-
bas. Omnis status, omnis ætas, & conditio Pastorem Te suspi-
cere poterat; qui tantarum virtutum gregem, non humeris modò,
at ipso vultu portaveras. Non alibi habebas opus Infulæ cultus
inquirere; cui pretiosissimum tanti gregis vellus domi fuerat:
invenisti in ipso capite, quo caput redimires: optimū fuerat tegu-
mentū, tegumentū habuisse nullū. Ut quid enim tegeretur? quod
in luce terrarum, extero soli, qui grandis est vniuersi oculus, spe-
ctandum comparuit. Et quamvis ea fuerat in virtutum theatro
DAMBSCIANA indoles; ut absq; pari sux capacitati auditio-
rio vel spectatore, non frigidè personam ageret; nihilominus,
quò propriùs ad alienos soles accedebas; eò magis circumfusam
Honoris Tui majestatem accendebas; inde maximè cœteris su-
blimior; quòd Te nulli prætuleris: inde illustrior; quòd supra
neminem elucere volueris. illex splendorum est, splendorem de-
pellens, modestia. Reperit in Te augem Italicum Cœlum in-
ter minora tot oculorum astra: ac insitâ Tuis virtutibus vi, pen-
dulos à radijs Tuis omnium vultus attraxit, veluti atomos in ful-
mina olim decoquendos: vt haberet Polona, Romanaq; Ales,
quibus Gygantes Hæreson, VERO IOVI, CÆLOq; bella in-
ferentes arceret. Reperit in Te Parthenopæa Neapolis Sacra-
tiorem Augustum, plura exemplo, quām ille lapidibus restau-
rantem: ac inibi quoq; conversos in Te omnium oculos, thauma-
turgâ virtute, in gemmas, olim Episcopali coronæ inserendas
convertisti. Invenerunt in Te Venetiæ Diviniorem Polycratē,
qui Sacram Fortunam Præsuleo olim annulo despontaret: vt quæ
semper per Orbis refugos salire didicit; hoc orbe circumscripta
Gentilitiam Pinum Tuam transilire nesciret: Ista quidem deco-
ra Tuis iam prudentia Honoribus, in quodcunq; compendi-
osum orbis hospitium diverteres, Tecum importâsti; verùm ma-
jora, maximò totius mundi, Regnorumq; omnium diversorio,

Romæ

340

Romæ, in Te ipso intulisti. Extulit ipsa caput illud in Tuos o-
cursus redivivum; quod ruderibus, Cæsarumq; sepulchris pri-
dem contumulaverat. Stupuit per Te eam se importari sibi ipsi;
quam se ipsam in polito marmore Octaviorum, aut phengite di-
stincto Fortunæ domicilio, mirabatur. O quis mihi ingressum
illius tunc capit is, animiq; permisisset! dicerem recordatam fu-
isse suorum Tulliorum, quoties facundiam Tuam delibabat.
dicerem revocâsse sibi suos Senecas, quoties Tuis de moribus,
moralem Philosophiam legebat. dicerem meminisse illam
colosorum, & Arcuum triumphalium, quoties altissimum mentis
Tuæ supercilium, & Sapientiam, palmas ex omni disceptatione
decerptas, in Arcus lunantem suspiciebat. Si defuere tum cer-
tamina in Circo; at habebas potiora spectacula, Virtutis de Te,
cum Pallade certantis: ut dubium reliquerint; vtra victoriam
tenuerit. Enimverò tam raræ excelsi animi dotes, arrhæ erant,
quæ infallibili, quia Romanâ fide, Te ad Aras Insulatas desti-
natum, Latio, id est, terrarum omnium ore declarabant. Neq;
tanta claritas Romæ, ceu in publico Regnorum candelabro,
comparere potuit; quin incurreret in lucem Purpuratorum Si-
derum: quorum splendoribus cumulata, ad apicem Vaticanæ
molis eluctaretur. Parvumne id Præfuleæ Crucis symbolum, af-
fectus V Protectoris Regni, Cardinalis S. Crucis in pignus
accepisse? Nunquid & Barberinæ Apes non prælibârunt illos
flores; in quos Poloni Aaronis Virga, debebat efflorescere? Nō
alibi pulchriùs ejusmodi flores succrescunt; quam in Campis
Poloniæ, dulci libertate perlitis: non alibi meliùs leguntur; quam
inter literarum aculeos. Infixisti Tu, purpuratis his Apibus, in-
genij acumen, & ideo explicatis benevolentiæ alis, Pectus Tuū
involârunt: Putamusne non exinde Ceram facibus Inaugura-
tionis Tuæ subministrâsse? siquidé è cereis cellulis liquefcentium
affectu cordium, melleas gratias de rosis Purpurarum Tibi
comparârunt. Imbibisti jam tum cælicum nectar, quo Pastor gre-
gem Tuum potaturus eras. Acquisivisti aculeos pectoribus, A-

more vulnerandis, peridoneos: nisi existimaverim, quòd his te-
lis, aditum Tibi ad Penetrale, Ter Coronati Capitis perruperis,
idcirco facile; quòd non importunè. Si tantum cardinem, Tu-
is ad HONORIS INFULATI SACRARIUM, motibus, præ-
fixit Cardinalium favor; quotam putamus magnitudinis Infu-
latæ portionem, ab Alexandro III, in Te defluxisse? Alibi præ-
missa Sacri Honoris initia, hinc planè Honoribus initiasti. Præ-
stabis nomine Avunculi Tui, Plocensis Episcopi, obedientiam
Ecclesiæ Capiti; & jam ejusdem Capitis pupilla, ejusdem quo-
qué Cathedræ præstitem virtutem, in Te animadvertebat. Ca-
thedris exstruendis aptissima PINUS TUA, Sedi Apostolicæ
visa fuit: nec mirum, quòd Româ mensuram acceperis. Bajulus
Christianitatis Atlas PONTIFEX, conspicatus est Arborem
hanc, Capite supposito pondus tantis per relevaturam; hinc
magnam manum, quâ Orientem, & Occidentem complecti-
tur, extendit: ut omnem benedictionem in ejus incrementum
extenderet. Adiecit larga indulgentis gratiæ profluvia: nem-
pe bonus totius Ecclesiæ Pater-familias, secus decursus flumi-
num, arbores grandescere non ignoravit: & quò magis com-
probaret Pinum hortorum apud plerosq; Principes esse delici-
as; adhuc frondenti vertice, Romanæ Curiæ nutantem, in Vla-
dislavensi Polonorum Camporum viridario, apud Principem
Cleri Senatum, radices agere jussit, autumans Infulas germina-
turam: nec emarcuit spes in germine, quam semper optimo me-
ritorum succo alebas; donec staturam rei adæquaret, immò exce-
deret. Plura enim mereris, quàm emereri possis. Hæc quidem
in facie Orbis & Urbis, Infulati Honoris auguria sanè maxima
legisti: verùm maximis majora in pectore Poloniæ, legenda e-
rant. Ideòq; è publicis mundi Hospitijs, (quoniam natale est
Virtuti omne solum: etiam extra Patriam, nusquam nisi domi
commoratur) tamen divertendum Tibi erat in cor Patriæ,
quasi in speculâ, ex qua Honoris Tui culmina conspicareris: nî
corda ipsa, Tuos adventus anticipâssent, quæ congregata in-
publi-

34B

publicum comitium Lechia, in nuntios commissæ Tibi Commissionis, præmiserat. Ibant pulchro ordine digestæ, tot cordium turmæ, duce Consilio, ne quod illorum in via offendere: quām gratus hic erat lusus Fortunæ! excors aliæs, hīc cor data esse debuit; quando tot cordium trochos, in præludium Tuæ dignitatis, flagello suo congruè agitavit: illâ tempestate; quâ Hæresis, Ecclesiæ flagellabat. Excepisti pronus serium hunc pro D E O ludum, & quidni vinceres? quandoquidem adhuc extra limites Patriæ, tot corda in arces submissa habuisti. Expavit Torunensis hydra Sacrum Herculem, subduxitq; caput à limine Ecclesiæ: quia tot clavis, quot cordibus conteri metuebat. Vellē hīc & alia crebræ Cōmissionis negotia recēsere, quāto omnia studio in præsagiū Tui honoris conspiraverāt; nisi scirē majora Te in vivis pectorū tabulis scripsisse; quām in chartam transcribi possent. Viderunt generalia terrarū Prussiæ Comitia, videtq; hactenus irretortis oculis Polona Ales, talem Te in grandibus, aleæq; plenis operibus, multoties Commissarium fuisse; qualem Ecclesiarum, & publici boni amatorem, hodie experitur. Decuerat Caput Tuum publicis curis consecrari: ut jam tum sudare sub Unctione videretur; quando pro Deo & Ecclesia sudore vngebatur, cum Iustitia luctaturum & Zelo. Atquē hunc Agonem ita in Te probavit Iustitia; vt Te səpiùs æquitatis solius, zeliq; reum, ad purpurata Iudicium Tribunalia provocaverit. Nihil tamen laudabilius Iudici obtингere potest; ac ejusmodi reatu non absolui. Sedisti ad clavum judiciorum, & jam laticlavij splendores Te planè obsidebant. Obtemperasti ter, Libertati legum Optimæ Parenti, & jam seu prudentiâ, quæ Te ad consilia natum, ore Tuo indice, Capite Serenissimi Michælis Judice, denotaverat; seu virtute quam ad aras Themidis & Religionis, inter amoris flamas subrubentem consecraveras; seu sangvine, quem Purpuratus Iudicium rubor, ebulliente fervētioris zeli spiritu, in Te fuerat imitatus, Senatorijs purpuris factus eras Consangvineus. Perpendebas in hac Lechicæ Astrææ

L

Lance,

Lance, non sine discrimine; in hoc currentium causarum Hippodromo, nec sine cunctatione; in hoc Polono Areopago, non sine lumine; in hac Assessorum corona, nec sine plano; Regum Regnorumq; statuta: & iam præponderantibus sacris, inter forensia, judicijs, in statere Divinorum de Te Cleri Iudice Decretorum appensus, & plus habere inventus; jam expectantibus Te Cathedris, discretum inter præcoces judiciorum impetus spiritum consecutus; jam ardentibus in Tui desiderium a ris, ab umbris scriptæ legis, in publicum Ecclesiæ Candelabrum assumptus; jam devolventibus se, ultrò in Tuum sinum judicialibus circulis, per eosdem, ad Coronarios digitorum orbes, planissimum Regiâ viâ tractum, aggressus; in limine Honoris Insulati, ad aras Insulatas, in Cathedra Insulata, Insulatis Numini bus, hinc Rigore, inde Lenitate circumdatus, constitisse videbaris. Tantum intererat ab æquitate equos, à curijs currus acquisisse! Non opus habet ad Insulas Fortunatas peregrinari; quisquis virtutibus in altum devehitur. Atq; hoc rectissimum per ipsa honoris diverticula, ad honores Tuos fuerat vestigium: nihilominus rectissimo rectius fixisti, cum per gradus Ecclesiastice dignitatis ascenderes. Egeras imprimis ô PRÆSUL RELIGIOSISSIME Archidiaconū Plociæ, Oculum dixerim Diœcesanum: Quis tam exoculatus, qui non perspicue videat lynceam hanc vigilantissimæ solertiæ pupillam, tum quidem in Capite Avunculi reseditse; postea verò in proprio, fixâ statione permansuram? Decuit præijsse Oculum, quo sequebatur Caput: qui futurus eras Caput Ecclesiæ Plocensis; bono omni, jam tum Oculus fueras. Semper tamen etiam in manu oculum portas; qui nihil agis incircumspectè. Gessisti etiam nomen Rözyccianis Floribus inscriptum Coadjutoris Chełmensis, & tametsi fato succisis Rosis, dignitatem non legeris; ab ipsa nihilominus Dignitate legendum Te didicisti. Nimirum illa Rosa vel cedere maluit, quam coram Te Coadiutore, non erubescere, candida namq; erat; vel quod Cultris circumdaretur, prius Par carum

349

carum falcibus concidit; antequam cum Arbore Tua simul germinaret. Conveniebat quoq; æternitati victurum Honorem Tuum; non esse coadiutorem illius culturæ; quâ Rožycianum Ferum, ita mortalitatem excoluerat; vt tametsi virtutis, gloriæ quæ coloniam duxerit; tumulum tamen sibi præcoce fato effodisset. Si quis tamen tam altas Chełmensis Agri secturas inspekerat; ante omnia Tuam inibi Pinum radices acturam, vel ex ferreo stylo relegere potuerat. Interea Cathedræ Vladislavienfis Præposituram, à Serenissimo Michaële oblatam accepisti; cum Ipsi Tu prior validum laudis pondus, Tuo de nomine obtulisses: adeoq; Vladislavensem Præposituram danti, de Te ipso eandem prior dederas. Neq; enim Tu laudum valori præponi quidquam poterat; cui firmissima justi, honestiq; ratio, nullis vnquam postposita respectibus, cui sublimis, nulli difficultati subiectus spiritus, cui augusta mentis indoles, magnitudinis omnis cæpacissima, Vniversis etiam Cathedris superiorem Præposituram conciliabat. Putaverim ego, non aliam ob causam Te non petentem, virtute Tua, pro Te, expetitum ad hanc dignitatem; præterquam vt ex alto eius supercilie adventantem ad Te Honorem Tuum Infulatum, conspicareris. Et verò ille Episcopatum Tuorum præscius, tanquam eorum insignia præferret, ante Te tres manu Tiaras gestare visus est. Ita demùm Tibi restabat in Infulas Vladislavienses ter manum mittere, veluti in urnas Fortunæ, ex quibus faustissimas, Tuiq; in Sacrarium tribus ornatum Infulis, ingressûs prænuntias sortes extraheres. Sortes vocavi Episcopatûs Vladislavensis triplicem administrationem: nec immeritò. Agit sæpe virtus Fortunæ ludum, sed non fortuitum. in candidis eligentium calculis, Præsule dignas animi dotes effigiat, in congerie meritorum reponit, honoribus & pietati immiscet, implet exemplis, religione claudit, signat prudentiâ, in publicum tandem Vigilantiaz conspectu profert: vt viros Apostolicâ prærogativâ conspicuos legat. Nec novum est in Ecclesia, tali sorte Apostolos eligere. De-

bebatur Tibi hæc in eiusmodi sortilegium dexteræ immisso: Sinistrâ namq; cares, qui ternam administrationem dexterimè tenuisti. vt tres dexteræ Tibi à natura commodatas crederemus; nisi centimanam capacitatem Tuæ virtutis esse propriam sciremus. Apprehendisti igitur calculum Czartoryscianâ Cruce notatum; quæ quidem in Archi-præsuleum insigne transierat; at Tibi paria gloriæ vestigia signaverat. Apprehendisti iterum Schedulam Fascijs involutam, quæ quidem Gębicccianorum meritorum fasces, cœlis inferendos, colligaverant; at in his involucris, evolutam Tuæ magnitudinis Iliadem legendam porrexerant. Apprehendisti tertio sortem Sarnowscianis Coruis obseßam, quos quidem mortalis Libitinæ atror denigraverat; at perennaturæ Dignitati Tuæ coruorum annos subscripterat.

Et jam evidens has inter vmbbras, Tui Sacrarij fulgor illuxit. Longo meritorum itinere, eò tandem pervenisti; quò Te Tuæ faustitatis omina, ab incunabulis promovebant: quò per omnes functionum semitas expeditissima rerum gestarum commendatio devehebat: quò Chełma, quò Vołhynia, quò Plocia tot præmissis Honorū Legatis invitaverat. Spectas hoc Tuis à primordijs adificari cœptum, Tuæ amplitudinis Palatium: illudq; ingrediendo complex. Suspicis Celsitudinis Tuæ apicem, tribus Insulis exornatum: nisi forte decem dixisse debueram; Si Chełmenses si Luceoriensibus adiectas Brestenses, si Plocenses, & omnibus his, tres Vladislavienses; & tres Pomeranie adnumerarē. ô fastigiū soli DAMBSCIANO Nomini contingendum! Fuere qui altiores Insulas habuerint; qui plurium honorum, aditū ad cordis arcana petentiū, & sæpiùs non admissorum, concursum videret, nemo. Tibi soli hanc panegyrim Orbis reservavit. Non nimiū coram Te iactent exteri suos Quinque Ecclesiarum Præsules: si enim illis tantus gloriæ splendor, etiā in codices atramento tinctos, refunditur è Quinq; Ecclesijs; quantus Tibi è decem Diœcesibus? Assuderunt hæ omnes, tribus primarijs Tiaris, veluti tribus solibus Te novum Augustum salutan-

salutantibus, eas lumen scaturigines; quæ per tot gloriæ, sapientiæ, virtutisq; DAMBSCIANÆ radios pridem diffusæ, nunc verò culminis Insulati concavo exceptæ, dum sese inter ipsius Sacrarij penetrale colligunt; ex tam multiplici radiorum condensatione, Divinæ cuiusdam artis Speculum efformant. In eo Tu dum adhuc in vestibulo es, transparentem, illimi cœlicæ lucis effluvio circumfusam VITÆ TUÆ IMAGINEM, speculare. huic soli Sacrarium hoc erectum est, in hac sola omnes illas, quibus Virtutis Tuæ Basilica exornatur, repræsentatas Effigies, Teq; ipsum speculaberis.

350
Pandisti igitur SPECULUM IMAGINUM, quæ expanderas
Sacra STANISLAI Virtus.

In eo, ex collectis Sarmatiæ Numinum Luminibus,
Divinior PANDORA conflata est.

Nisi quia vni DEO, ad cuius *Imaginem* formata est,
Id quoq; in acceptis debet;

Quod eidem DEO, & hominibus acceptissima sit

IMAGINUM IMAGO

ILLVSTRISSIMVS ac REVERENDISSIMVS

S T A N I S L A V S

de Lubranic

D A M B S K I

MAJORIBUS CLARUS, se ipso CLARIOR, VIRTUTE CLARISSIMUS.
Roma AMOR, Polona INDOLIS POLUS.

PLURIUM ECCLESiarum CONSECRATOR, sed UNIUS bajulus PORTITOR.

QUE tamen ipsum refert; quia viua est, ac illius vita.

OMNIBUS CARUS, VERITATI CARIOR.

DECEM EPISCOPATUUM BRACHIUM, QUATUOR EPISCOPATUUM CAPUT.

TER PURPURATUS IUDEX, TER PURPURATUS PATER,

MULTUM IN MULTIS MAJORIBUS PURPURA HERES.

Regum Elector, Regum Lustrator.

*Pro illis sudore ablutus, quem fidus amor effuderat;
Hos Iordanus, in Serenissimum Scutum illapso, abluendo.*

*Non hic jam IOANNES ad Iordanem;
Sed Iordanus accurrit ad IOANNEM III,
Ei obsequiosus; cui fata ipsa obsequi vovemus:
Confluxit ad eum? ad quem omnis gloria confluit.*

Ut (tametsi littoribus non contentus)

Intra ejus SCUTUM caperetur:

Quod magnitudinis omnis capax est.

*Ex hac laudum plenitudine,
Derivavit glorie profluvia STANISLAVS:
Quibus Merita virtutum colores attemperarunt.*

In hoc magnitudinis fundo

*Dum Regia Soboli quereret Nomen
INNOCENTII, ALEXANDRI, STANISLAI;
Invenit augustum nomen, quod sua IMAGINI praefigeret.*

Quanquam illa nomine caret, quæ realis est.

Virtutes nomen non habent: quia non in nomine habentur.

Vnicum tamen Praesulis nomen admisere.

Videlicet: digito monstrari, & dicier hic est

In adolescentia sanctior Papyrius, in omni etate potior Metellus:

Capite Chrysippus, manibus liberalior Titus.

Si desint egeni, quos illius munificentia deesse vult;

Interrogentur Ecclesiae: & dicent hic est.

Declamabit omnium nomine Luceoriensis Basilica,

Vel ideo maxime inter ceteras clamosa;

Quoniam illi Praesul os illud occlusit;

Quod bifida fulminis lingua aperuit.

State Virtutes, Antistite de virtute in virtutem procedente:

Quidquid in alijs Imaginibus colligitur; in hac legite.

Invidia tamen hic cæcutit, & exhorrescit:

Quia velut in speculo suam deformitatem videt.

Quem enim non terreat monstrum hoc, si appareat?

Terrebit hic se ipsam quoq; Invidia, & præterrore corruet.

Neque tamen (etiam allisa) Imaginem franget, quæ è superior est.

Praesul namq; usq; ab VLTIMO FINE primas duxit lineas,

In PRIMA usq; rerum omnium LINEA terminandas.

Pro fundamento colorum, omnia adhibuit: DEVS enim omnia est.

Hinc IMAGO hæc Omnia est.

Tota

*Tota MARIANA, tota XAVERIANA,
Tota PALLADIA, immo CHRISTOPHORA.*

Monstrarer id Pallas calamo, qui digitus ejus est;
Nî metueret picturæ artificium confundere.
Simius namq; est virtutum imitator calamus.

351

JAm ergo post spectatas Tuas, Tuorumq; IMAGINES, post apertum Nominis Tuo sacræ dignitatis pessulum, post substernentia se se introcuntibus plantis Tuis lumina, inter assistētia Tuorum Antecessorū, Illustrissimorum Episcoporū Plocensis capita, inter purpuratos Majorum Tuorum Manes, qui Tecum mansuri convenere, inter vestitas miro fastu Virtutum Tuarum legiones, quæ vt pote Tui in Præsulem Electrices latu Tuum coronavere, inter gestientia, Ecclesiæ, Patriæ, Minimæq; Societatis IESU vota, ingredere Domum hanc Honoris Tui, *Honoribus semper Domestice*. En Te gratulabundo si-
nu excipit Plocia: habes positam super corda Præsuleam sellam. En prona ruit obviām Pultovia: habes gradus Tui ascensū su-
per pectora exstructos. En devotissima Nominis Tuo, Minima
Societas IESU, in occursum Tuum se se effundit: habes pulla-
tas cohortes ad splendorem vultūs Tui candidatas. En extra se, præ Tui desiderio, egressum ejusdem Societatis IESU Pultovi-
ense Collegium, alterum Te Fundatorem, Fundatoris NO-
SCOVII successorem, gaudijs, plausibus, cordibusq; totis salu-
tat: habes animos Tuæ dignitati ex toto vectigales. En Gen-
tilitia NOSCOVIANA Solea Tuis erecta favoribus in arcū
triumphalem sese lunat: vade hâc ad *Solidum perenne*. En
NOSCOVII Bidens, precibus Tibi devotorum coram DEO
obarmatus, obices (si quos fata interiectura essent, nî Terevere-
rentur) magnâ spe conterit: perge in Domicilium ruiturum
nunquam. En eiusdem NOSCOVII Sagitta, pectorum pha-
retris excussa, Tuæ Famæ metitur passus: i, quò vota omnium
nostrum præcessere. En ipsa NOSCOVIANÆ Fundationis
monumenta, et si ruinis, temporibusq; depresso habeant ca-

put; excutiunt tamen pulverem suis oculis in Tuum conspectū
è rudere sese evoluentibus: reduc illorum animam, quam in af-
fectibus ad Te præmiserunt. En per ora Cleri, per exercitati-
ones scholarum, per gaudium deniq; populorum, sonant vbiq;
Tui Nominis elogia: redde in Te ipso spiritus omnium, quos in
expectatione, Tibi consecrāunt. Ingredere Basilicam hinc
dignitatum, *Dignitatibus omnibus Dignissime*. Sacrariū hoc
tribus Infulis ornati Honoris, præuentibus Meritis, cōcomitate
Amplitudine, Virtute assistente, succedētibus Præfigijs, Spe pu-
blicā faustissimos post se eventus trahente, ingredere *Præsu-*
lum Honoratissime. Age tuum officium: pone Aram Imagini
Tuæ: Nomen DAMBSCIANUM ad eandem consecra. Stu-
puerit antiquitas Apollinis Rhenani aram, ex solis dextris ani-
malium cornibus mirâ arte compactis, erectam; stupebit magis
posteritas, ex cornutis Episcopatum, quos gessisti, Tiaris. Alta-
re Deo gratissimum formatum. Super quod vbi collocaveris
Vitæ Tuæ Imaginem spectabit eam Ecclesia: in eaq; optimi
Præsulis exemplar mirabitur. Spectabit Patria: ad eamq; o-
ptimos Senatores conformare studebit. Spectabit minima So-
cietas IESU: immò spectat jam pridem: ad eamq; vel in NO-
SCOVIO Pultoviensi Collegio supplex, prima omnium in
desiderijs accurrens; gratiarum toties obtentarum non imme-
mor, hodie iterū pro Ecclesia, & Patria, pro Templo & Col-
legio, pro scholarum studijs, pro domuum ruinis, pro temporum
casibus, pro vrbis salute, pro Tua imprimis Vita, & Honore,
calamis munitum contra oblivionis injuriam, votivum suspen-
dit anathema.

V O T U M. MINIMÆ SOCIETATIS IESV Ad ARAM Honoris, & Virtutis DAMBSCIANÆ.

Exolue tandem Votum minima Societas,

Maxi.

352

Maximorum pridem beneficiorum rea:
Ex auro, cordium Ignibus probato,
Amore fabro excusam
Appende Tabellam.

Omnia anathemata Præfuli debes; cui te ipsam debes.
Illi⁹ ori Benedictionem, & bonam pro te dictionem,
In omni, quam casus tulerit occasione:
Illi⁹ manui, vel in Iaroslaviensi Collegio,
Nuper fugiente à facie Lunæ Goticæ,
Debes tantum; quantum Ægyptus Iosepho:
Illi toti plura; quam Romanæ Musæ Mæcænati,
Debes quidem; verum nihil dignum potes.
Erigeres Cathedram PRÆSULI; tres ille habet:

Immò sine numero, si omnes cnumerem,
Illa⁹ quoque; è quibus pro te toties perorabat.
Poneres statuam DEFENSORI; plures ille habet;

Quam dierum Anni æmulus, Demetrius.
DAMBSCIANIS gratijs arrecti clientes, quid sunt?
Nil statuae, de mole cordium exstructæ.
Alius ergo Societati meæ quærendus modus,
Per quem voto, non voti reatu absolvatur;
Confiteatur ingenuè suarum virium defectus:
Præfulus utiq; est; indulgere poterit.
Sed nec indulgentia hæc satisfactionem tollit.

Quinimo nova gratia novum votum petet.
Faciendum igitur, quod in nobis est.
Extra nos nil requirit; qui nos beneficijs quærerit.
Habemus vetustas DAMBSCIORUM Ceras:
Ex his formemus Linguas, à laudibus pendulas:
Anathemata hæc dabimus

Benefactori.

Qui plura de Societate meretur unus;
Quam omnium vota possint de uno.
Formemus Oculos, cordibus inspiciendis aptos:
Anathemata hæc dabimus

Amatori.

Cujus vitæ Imaginem Societas in corde clausit;
Quod ille aurâ gratiarum clavi reclusit.

Formemus Manus, Gedanum usq; pertingentes:
Anathemata hæc dabimus

Restauratori.

Qui è bustis extulit Societatis Templum,
Illustrius ad præsentiam Maiestatis; quam antea ad ignes.

Formemus Pectus, adamante durandum:
Anathemata hæc dabimus

Fundatori.

In cuius Pectore Societas spes novas fundat:
Ne vel ab adversis, vel ab aversis frangantur.

Formemus Caput Minervæ ferax.
Anathemata hæc dabimus

Patri.

Qui in affectibus multorum pænè emortuos,
Iterum gratijs parturit Societatis filios.

Verùm enim verò

Minima mea Societas, quantumcunq; voveris; minimum est:
Et si omnia; nihil tamen est.

Excedit Præsul votorum metam, votorum compendium factus.

Nil illi, illo ipso maius vovere potes:

Quia in illo reperis, quod voveas,
Si voves Honores; his dignus est:

Si virtutes; has prenias:

Si fortunas; has tenet:

Si Gloriam; huius Hæres est:

Si gratias; has in omnium cordibus affluat.

Igitur corda omnium excute, & vota collige:

Immò tota quanta es, in cor omnium conflue:

Ut in salutem Præsulis, affectus vniverforum effundas:

Tu verò ipsa, corum loco, te totam colloces,

Et pro Arrha suspendas

Intra Aram Virtutis, & Honoris,

In Imagine Vitæ DAMBSCIANÆ.

incidet

Incident aurēus Amor vni cordi votum hoc omnium:

DEO AUSPICE,
PLUS ULTRA
auspicare,

353

Attinge Præsul Brabium;
Quod Tibi vota Præfixerunt.

Det Tibi Deus; quod solus dare potest:
Addat annos, de nostris etiā annis lectos.
Amplificet virtutes; quarum Tu sūma es:
Cōseruet magnos spiritus; quos infudit:

Affundat omne id; cujus capaces sunt.

Det Tibi cœlum beatos vitæ soles.
Augeat splendores; quorum in auge es.

Det Tibi orbis honores; quos mereris.

Non sit meta; quam non teneas,

Non annales; quos non impleas.

Non anni; quos non vivas.

Nostrum omnium ætatem

vñus Tu vive,

Ecclesiæ,

Patriæ,

DEO,

&

IMMORTALITATI.

